

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada
Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 4 bani, a doua-ora 12 bani,
a treia-ora 10 bani: și timbru de 60 bani.

O însoțire de neguțetori.

Este știut, că însoțirile de tot soiul sînt foarte bune și potrivite pentru a face lucruri mari, folositoare. Ceea-ce oamenii unul câte unul nu poate să facă sau să ajungă, același lucru se poate ajunge, dacă se însoțesc la o altă mai mulți. Așa ne zice și cântecul: »Unde-i unul nu-i putere«, — »Unde-s doi puterea crește«.

De aceea dăm cu plăcere loc apelului, ce ni-s'a trimis din partea unui neguțetor dela sate, în care acesta stăruie, ca neguțetorii noștri de pe sate să întemeieze o însoțire, pentru ajutorare împreună.

Noi credem, că o astfel de însoțire ar fi foarte folositoare micilor noștri neguțetori și dacă nu se va pute face o însoțire pentru întreaga țară, se poate să se întemeieze mai multe, după ținuturi.

Pentru ori-ce cas noi atragem luarea aminte a neguștorilor noștri asupra acestei păreri și-i rugăm să-și spună părerea asupra ei, stîndu le deschise coloanele foii noastre.

Și acum eată apelul:

Frați colegi!!!

Avînd deoparte în vedere grelele timpuri și împrejurări în care trăim, — ear' de altă parte multe pedeci ce ni-se pun în greaua stare în care ne aflăm, pedeci care dela prima noastră încercare, dela prima noastră pornire pe această cale ni-se pun de-a curmezișul, fără de a le pute înlătura, și cari pedeci adese-ori la cei mai mulți ne sînt de-

stul de grele, chiar dela început, avînd, zic, acestea în vedere, am hotărît să apelez la voi, neguțetori dela sate, pentru a ne forma cu toții o însoțire.

Noi, neguțetorii români dela sate, pornim pe o cale nesigură și fără de a ave cunoștințe îndestulitoare, fără de a ave conducători sau cel puțin îndreptători, care să ne cunoască calea și puterile de care dispunem; adese-ori rătăcind dăm peste o mulțime de pedeci și greutate, pe cari cu greu le putem delătura.

Dar', frați colegi, să nu descurajăm, ci să mergem înainte pe calea apucată, căci folositoare este ea și pentru noi și pentru întreg neamul românesc! Dumnezeu ne va ajuta, dar' numai așa, dacă vom pune umăr la umăr.

Trebue să avem în vedere și aceea, că pe noi ne-a găsit deșteptarea neguțetorească numai în ciasul al unsprezecelea, și atunci apucându-ne de negoț, am găsit cele mai multe locuri ocupate de străini, și mai cu seamă de Jidani.

Acestia apoi primesc tot felul de ajutoare dela marii lor proprietari și neguțetori dela orașe, cari le înlesnesc lupta în contra noastră, — căci ei se cred că sînt singuri chemați cari trebue să provadă poporul român dela sate, ear' când un Român se ivește, ca un curcubeu după ploaie, vestind zile bune, e agrăit adesea cu fel de fel de vorbe urite și vătămătoare și asmuță poporul contra lui și-l duce în rătăcire prin beuturi și promisiuni false, apoi fel de fel de pedeci îi pun în cale, spre a nu-și pute căpăta drepturile de care are lipsă, cum sînt licențele ș. a.

Frați colegi! În fața acestor și altor pedeci ce ni-se impun zilnic în calea

noastră, cuvine-se să ne însoțim cu toții, să ne încurajăm unii pe alții, să ne dăm sfat și să ne spunem gândurile și ideile noastre și să vedem ce ar fi de făcut, spre a duce mai departe această luptă pentru existența și câștigarea drepturilor pe acest teren. Mai întăiu trebue să ne uităm la alte popoare că ce fac acelea? Cum își string în rînduri și se întăresc, cum se întemeiază reuniuni și își fac fonduri de ajutorare.

Oare nu ar fi timpul să facem și noi ca ei; să facem un pas mai mult pe acest teren? Oare nu ar fi timpul să părăsim nepăsarea? Oare nu a sosit vremea să scuturăm odată proverbiala aceasta de nepăsare și să ne consolidăm, să ne unim cu toții într'o reuniune sau societate mare?! Șe dăm cu toții din multul sau puținul nostru, rînd pe rînd, cum ne va lăsa puterile și împrejurările, dar' să dăm cu toții! Să ne facem un fond pentru ajutorarea noastră și a urmașilor noștri.

Dar' în afară de ajutoarele bănești, însoțirea să o întemeiăm, ca să ne luminăm prin ea cu sfaturi folositoare, pentru-ca să putem purta lupta și mai departe, dar' mai cu siguritate și pentru-ca să putem delătura cu ușurință toate pedecile ce ni-se impun în calea carierei și vieții noastre!

Pentru-ca așa uniți să formăm un zid de apărare comun împotriva relelor ce ne amenință:

Pentru-ca avînd Reuniunea noastră să ne putem da părerile despre multe afaceri și pedeci ce ne întimpină în fiecare zi!

Pentru-ca să ne asigurăm prezentul și viitorul! Pentru-ca să ne putem aju-

FOIȚA.

Novăcel.

Cîntec bătrînesc din Ardeal.
Culsse de Ilie Cleja din Salva (Ardeal), invet.
în Maramureș.

Frunză verde de pe spine
Mult mă mir maică de tine, —
Ce ești neagră și poneagră
Și sfîrșită de bătrîna,
Câte-s de potriva ta,
Tinere-s ca lebeda,
Rumene-s ca călina?!
— Cum eu nu voi bătrîni,
Novăcel dragul mamii!
Că pîn'-ai fost mititel
De tine grija'm purtat
Ca în foc să nu te ard,
În apă să nu te scald,
În apă de te-i scaldă
M'am temut că ti-neca.

Apoi dacă te-ai mărit
Mai tare m'am bătrînit.
Că eu când am auzit,
Câte-un corbuț croncăind,
Câte-o cioară cărăind
Mă temeam că tu-ai perit.
— Las să fie maică fie
Că pîn'-am fost mititel
Nu mă 'nvățai plugărol,
Ci mă-'nvățai tâlhărol.
Dar' eu de m'oiu supăra,
Măculiță eu m-oi da,
Chivera cu penele
Pentru plug cu ferole,
Pușcuța mea pe doi boi,
Săbioara pe vre-o doi,
Celalalte pe alți doi,
Face-oi plug cu șese boi.
Dacă plugul 'l-oi găta
La plug cu cine-oi umbla?
— Tu la plug că vei umbla
Cu soru-ta Ruxanda!
Care boii ști mîna,
Cu o mână opt boi mină,
Cu una face cunună.

— Dacă toate voi gata
Unde focul voi ara?
Și ce biata-oi sēmăna?
— Dragul meu tu vei ara
Jos pe șosul Nistrului
De-alunguțul drumului,
În ținutul Turcului.
El cu plugul s'o luat
Și acolo au brăzdat,
Până la prânz au arat,
Dacă boii 'i-au țipat,
Soru-sa-'n cap 'i-a cătat,
Spre Turcie s'a uitat
Și din gură-a cuvîntat:
— Frate, frățiorule!
Ean' scoală-te și te uită!
Nu știu macul e 'nflorit,
Ori Turcii s'au tăbărit,
El capul 'și-a ridicat,
Spre Turcie s'a uitat
Și din gură-a cuvîntat:
— Soră, sorioara mea!
Șezi tu jos și-i odihni
Și de-acele nu gîndi!

tora la cas de lipsă pe noi dintr'al nostru!

Să avem oamenii nostri în fruntea acestei Reuniuni, oameni cari să aibă vederi largi, să aibă cunoștințe comerciale și să fie trup din trupul nostru și sânge din sângele nostru!

Să avem o foaie a noastră, care să ne lumineze în afaceri, pe cari noi nu le pricepem îndestul.

În sfârșit să avem Reuniunea noastră, ca să ne putem prin ea asigura viitorul și să arătăm și altora că nu sântem niște adunături, ci oameni conștii de chemarea noastră.

Și, frați colegi, câte lucruri bune și salutare nu am putem face, pusă fiind odată temelja acestei Reuniuni?! De aceea, frați colegi, cine consimte cu mine, sus inimile! sus, că este timpul! Răspundeți apelului meu de pe unde vă veți afla — și ne vom vedea în curând într'o frumoasă și mare Reuniune, sub a cărei ocrotire și povăță am înainta cu pași siguri.

În sfârșit încheiu zicând: Deo Dumnezeu ca ehoul acestui apel să străbată toate văile locuite de Români și să-și capete cât mai mulți aderenți și urmași!

Ibănești, 15 Februarie 1900.

Un Gălățean.

Cantacuzino la Viena. *Primul-ministru al României, dl G. Gr. Cantacuzino, oprindu-se săptămâna trecută la Viena, a fost primit în audiență particulară de M. Sa Împăratul-Rege, Joi după amiază, în 8 l. c. Sâmbătă M. Sa a dat un prânz în onoarea premierului român, ear' ministrul Goluchowski i-a făcut o vizită.*

Dl Cantacuzino a plecat Duminecă din Viena, întorcându-se în țeară.

O întâmplare neplăcută pentru Maghiari s'a întâmplat alaltă-ieri în dieta maghiară, sub durata vorbirei deputatului Komjathy. *Un tipograf, cu numele Lippert, a strigat de pe galerie cu glas puternic: „Trăescă maghiarimea cu naționalitățile împreună!” ceea-ce a umplut de groază pe deputații maghiari, cari vedeau deja cum intră naționalitățile în*

cete mari în dietă, ca să-și scoată pe ei afară. Și mai mare le-a fost frica, văzând cum Lippert aruncă spre banca ministerială o legătură de hârtii. Se desface cu mare precauțiune și se constată, că e o rugare adresată dietei, ca să roage pe Monarchul să intervină în favorul — Burilor. Bietul om a fost dus la poliție — era nebun.

DIN LUME.

Răsboiul în Africa-de-mează-și.

În vremea din urmă, de când generalul Cronje a picat prins, tot mai rău le merge Burilor. Ei sânt tot mai strimțorați, așa că au cerut pace dela ocârmuirea engleză.

Cererea păcel.

Din Londra se anunță, că preșidenții Krüger și Steyn se nisuesc a pune capăt ostilităților și a împedeca continuarea răsboiului. Spre acest scop au trimis lordului Salisbury o depeșă, în care cer pace dela guvernul Angliei. În depeșă arată că republicele Transvaal și Orange sânt aplicate a discuta cu Anglia neînțelegerile, din cari a provenit răsboiul. Apoi zic, că Burii au ocupat teritorii engleze numai din motive strategice și n'au pus la cale conjurații în Africa-sudică contra Englezilor. Anglia poate încheia pace, de oare-ce prestigiul armelor ei e restabilit. Roagă deci pe Salisbury să facă propoziții, pe baza cărora să se poată iniția tratamentele de pace.

Privitor la această depeșă »Standard« anunță, că guvernul englez va face cunoscut în curând condițiile păcei. Baza acestor condiții este: *ștergerea neatârării politice și militare a Burilor.*

Hotărârea Burilor.

Pe baza aceasta Burii nu pot și nu vor a intra în tratamente de pace. Cei doi preșidenți au declarat, că numai în acel cas sânt decizi a lupta până la estrem, dacă Englezii vor a cassa independența statelor. În cas, că vor fi definitiv învinși, sânt decizi mai bine a-și pustii total țeara, decât a arbora prin orașele și satele ei stindardul britanic. »Daily Mail« publică declarațiile lui Krüger în privința aceasta. El a zis, că vor arunca casele în aer cu dinamit, vor lăsa băile să fie năpădite de apă și prefăcând țeara într'un pustiu, vor emigra câți vor mai fi în viață.

Știri mai noue.

Londra, 13 Martie n. Generalul French a intrat cu trupele sale de călăreți în Bloemfontein.

Londra, 14 Martie n. În camera lorzilor Salisbury a cetit depeșă lui Krüger și Steyn, prin care cer pace cu condiția independenței republicelor și răspunsul negativ al guvernului.

Ladysmith, 14 Martie n. Forța armată principală a Burilor se află la Buggersberg.

Berlin, 14 Martie n. Guvernul german a răspuns republicelor sud-africane, că e aplicat a interveni dacă intervenția o cer ambii combatanți.

Din toată lumea.

Idealul Polonilor.

Ziarul polonez »Przegead Wiechelopolski« publicând un articol în care spune că Polonii nu vor renunța nici-odată la reintegrarea regatului polonez până la Honigsberg și Danzig, a alarmat toată presa și opinia publică a Germaniei.

Din Orient.

»Köln. Zeitung« e informat din Constantinopol, că cercurile turcești sânt foarte îngrijate, din pricina, că Rusia ațită Bulgaria contra Turciei. Prin cedarea portului bulgar Burgas la Rusia, Constantinopolul ar fi amenințat și espus la ori-ce eventualitate.

SCRISORI.

O nouă bibliotecă populară.

Pomi, 25 Febr. n.

De un lung șir de ani ne-a învrednicit Dumnezeu tot cu preoți vrednici; așa a fost răposatul în Domnul Augustin Pelle, așa este fiiul și urmașul lui, Aureliu Pelle, care pentru binele nostru mult au asudat și luptat. Dar' nu prea am avut parte și de învățatori conștii de chemarea lor.

Mulțumim însă bunului Dumnezeu, că acum ne-a trimis și un învățător vrednic și luminat, care punând umăr

Apoi boii i-a 'njugat
Și spre casă s'au cărat,
Mumă-sa l-a întreat:
— Tu la plug cum ai umblat?
— Bine maică am umblat,
Până la prânz am arat,
Pân' la amiază am grăpat,
Până 'n seară-am secerat
De stau Turcii ca snopii,
De poți merge pe dînșii
Că pe aici de vor veni
Eu de dînșii voi griji.
El capul jos își punea
Turcii pe-acoalea venia
Și toți treceau și treceau
Și pe Novac 'mi-l vedeau.
Un câne de Turc bătrân,
Cu barba de lup păgân,
Cu trei colți de lup în falcă,
Cu trei peri de drac în barbă,
Nu să treacă și să tacă,
Și nici vorbă să nu-și facă:
— Dragii mei voi Turcilor,

Toți îmi treceți și tăceți
Și pe Novac nu-l vedeți!
Cum ne ară riturile
Și ne taie capetele.
— Turcii 'napoi înturnau
Pe Novac încunjurau
Dar' el de jos se scula,
Plugul de coarne-l lua,
Când se 'nturna pe dreapta
Cădeau Turcii ca iarba
Când o taie cu coasa,
Când se 'nturna spre stânga
Cădeau Turcii ca frunza
Când 'mi-o bate bruma.
Pe toți Turcii i-a tăiat,
Numai unul l-a lăsat,
Încă cu nasu rătuns
Să ducă la Turci răspuns.

RÎS.

Țiganul la fotograf.

Un Țigan se duse la un fotograf și îi zise:

— Domnule, te rog, sărutu-ți tălpile, să-mi faci icoana lui Trandafir al meu, fie iertat.

— Ai cumva vre-un chip de-al lui, — întrebă fotograful.

— Ba nu am, dar' am pașușul lui dela cătânie și acolo stă scris așa: »Înalt, negricios, gura mare, nas turtit, ochi albi, fața neagră, dinți mari și mâ-nile lungi, făcute pe ciocan«.

Gândul Țiganului.

Un Țigan fu prins în momentul când voia să fure un pepene din câmp.

— Stăi că 'ți-oi arăta eu ție, să furi tu pepeni, — strigă păzitorul.

— Dacă-'s pepeni — zise Țiganul ne-turburat, — nici nu-'mi trebuiesc, credeam că-'s lubenițe. Pepeni pot să-mi cumpăr destui în piață.

Împărtășite de V. Golești, econom
în Moșnița.

la umăr cu părintele Aureliu Pelle, multe bune și frumoase va face spre binele și luminarea noastră. Numele lui este George Zach.

Dl Georgiu Zach, încă nici nu-i anul de când fungează la noi ca învățător și cantor și arată un progres cum ar fi servit ani numeroși între noi. La început, văzând multe lipse în școală, s'a pus la consfătuire cu domnul preot și totodată cu întreg scaunul școlar, unde unanim s'a hotărât, că uneltele de învățământ ce nu corespund în școală să se repara, ear' câte nici nu sunt, să se facă. Și s'au făcut.

Cu finea anului trecut școlastic, dl învățător, după abia un serviciu de două luni, a pus un examen cu elevii de școală foarte îndestulitor și fiindcă era în luna lui Maiu, în o zi de Duminecă, după examen a sărbătorit un maiial în pădurea satului, însă nu numai cu copiii școlari, ci și cu întreg tineretul, pe care dînsul cu neobosită osteneală 'i-a învățat niște cântece frumoase populare, de cari Români nostri nu prea auzise până atunci. Acolo, afară de întreg poporul nostru din Pomi, a luat parte inteligența și nație numeroasă din jur.

Văzând bunul nostru învățător lipsa unei biblioteci, pe la sârb. Nașterii Domnului a învățat vre-o nouă flăcăi niște cântări și vorbiri (despre steaună, magi, păstorii și cu Irod), cu cari chiar și dînsul a ostenit, necruțându-se pe sine, deși a fost foarte urit timp, cu ploaie și tină, pe la frunții mai darnici ai comunei, cu care osteneală a adunat o sumă de 29 cor. 64 bani, din cari bani apoi a și procurat vre-o 40 de opuri, punând temelii unei biblioteci populare.

Spre seara zilei de 28 Ianuarie st. n. s'a pregătit dl învățător, în frunte cu lubitul nostru domn preot, la o serată literară populară împreună cu joc, tot în favorul bibliotecii, la care cu un succes foarte bun s'au predat următoarele puncte:

1. »Foaie verde de bujor« (cântată de juni și june).
2. »Lucrarea pământului« (trilog de I. P. Reteganul, predat de 2 școlari și 1 școlăriță).
3. »Omul frumos« (predată de o fetiță)
4. »Un cântec frumos«, (cântat de juni și june).
5. »Despre lux« (dialog de I. P. R., predat de două fetițe).
6. »Vino lele« (cântată de juni și june).
7. »Despre superstițiuni« (trilog, predat de 3 juni).
8. »Cum se îmbogățesc Jidanii?« (dialog de I. P. Reteganul, predat de doi juni).
9. »Cum am rămas flăcău bătrân?« (monolog predat de dl I. Barbul, stud. abs.)
10. »Măi muiere« (cântată de juni și june).

Cuvânt de încheiere prin dl preot local Aureliu Pelle și în urmă foarte ne-a însuflețit vorbirea dlui Constantin Lucaciu, preot în Iojib, prin care vorbire a domniei sale foarte plăcută a arătat întreg publicului vrednicile de mare laudă ale m. on. domn preot și ale dlui învăț. local, precum și ale poporului întreg român din Pomi, pentru stăruința propășirii culturale populare. La sfârșitul vor-

birei foarte plăcută a dlui Lucaciu, întreg poporul 'i-a strigat un »Să trăească dl Lucaciu«.

Petrecerea a isbutit pe neașteptat de bine, căci sala învățământului deși este destul de mare, abia a încăput oaspeții numai în picioare într'însa, ear' după predări inteligența a rămas cu jocul în sala de învățământ, ear' nația a trecut peste stradă într'un edificiu cu mai multe chilii mari, ce și aceea este proprietatea bisericii noastre. Și deși prețul intrării a fost foarte mic: pentru o persoană 60 bani, pentru o familie de 2 persoane 1 cor., totuși au încurs bani în suma de 90 cor. 56 bani, din cari subtrăgându-se spesele, au rămas 52 cor. 20 bani și acum avem destul de unde să înmulțim opurile bibliotecii.

La petrecere au luat parte un număr frumos și de inteligenți, dintre cari au suprasolvit următorii:

Ilustrisimul domn Nicolae Ujfalusy din loc 10 cor.; dl preot Alesiu Pop din Săsariu, dl Antoniu Pop, not. din loc, doamna Tereza Horváth, câte 2 cor.; dl Atanasiu Lupan, învățător în Baia-sprie, dl Augustin Tássy din Sirb, dl pr. Romul Marchiș din Tâmaie, dl pr. Cornel Gitta, dl Pamfilu Ossian, pr. în Vereșmort, dl Aureliu Marinescu, pr. în Bozinta, dl Constantin Lucaciu, pr. în Iojib, dl Ioan Iámbusz, adj. not. în loc, dl George Pteanc, inv. în Careii-mari, dl Hirsch David din loc, dl Weiss Ignátz din loc, câte 1 cor.; dl Hirsch Ignátz din loc, dl George Számosy, cand. la ofic. post. în loc, câte 60 bani; claris. d. Dr. Ioan Ciceronescu, preot în Borlești, dl Nicolae Buda, pr. în Culciu-mare, dl Lauran Paul, pr. dl Dionisiu Bran, pr. în Ardușat, dl Vasiliu Pop, pr. în Cărășeu, câte 40 bani; dl Grigorie Miclăușiu, căpitan reg. în pensiune din Borlești 20 bani; doamna preoteasă vęd. Catoaca 40 bani.

Acești domni și doamne primească și pe această cale sincerele noastre mulțumite.

Despre poporeniile comunei noastre nu a mai mers veste în lume despre ceva bun, — până-când azi ne putem și noi număra între alte comune române, căci cu conducătorii nostri în frunte, ascultând sfaturile d-lor și urmându-le exemplele cele frumoase, ne alăturăm și noi altor Români deștepti.

Dee deci bunul Dumnezeu și altor poporeni așa preoți și învățători ca și ai nostri, că atunci neamul românesc va înflori.

Ear' bunul Dumnezeu să se îndure și pe m. on. domn preot și domn învățător al nostru, împreună cu nobile familiile d-lor în fruntea noastră și conducându-ne pe calea cea adevărată, la mulți ani să ni-i trăească.

Ioan Pop,
econom.

Luați pildă.

Cetatea-de-Baltă, 5 Martie n.

Cu multă bucurie în inimă am ctit despre înființarea Reuniunilor de cumpătare și fericit bărbatul care a venit la gândul întemeierii — și între poporul nostru — a Reuniunilor de cumpătare dela beuturile alcoolice atât de

dărăpănătoare de avere și prăpăditoare de vicața poporului. Cu atâta bucuria inimei mele crește, cu cât se dovedește, că poporul nostru nu e atât de stricat, precum îl descriu dușmanii răuvoitori; ei poporul nostru român e bun, blând, temător de Dumnezeu, supus și ascultător de mai marii, de capii și conducătorii soi, dacă aceia sînt la culmea chemării și-și fac datoria; dar': »cum vor ști dacă nu li-se spune și cum li-se va spune, dacă nu s'au trimis aceia cari să le spună«.

Cred și sînt convins, că pe toți Români cu tragere de inimă către neamul lor, 'i-a umplut de bucurie cele cuprinse în corespondența din Velț publicată în numărul 6 dela 18 Febr. al scumpei noastre »Foaia Poporului«, privitor la poporul din Boian, comitatul Tîrnavei-mici. Vedeți, oameni buni, câte bune și folositoare preoții pot face și îndeplini pentru popor! Vedeți cât folos și înaintare pot face pentru popor capii și conducătorii lui, dacă-și cunosc adevărata misiune și-și grijesc și folosesc cu scumpătate darul — puterea — primită dela Dumnezeu! Ce nu poate cuvântul părintelui sufletește, rostit de pe amvon în termeni aleși, cu adevărată iubire și în mod mângăitor; deci numai onoare se cade preoților din Boian, cari punându-se mai presus de ori-ce prejudiciu și interese particulare și înzestrați cu iubirea lui Christos, având durere pentru binele turmei cuvântătoare peste care spiritul sfânt 'i-a așezat păstori spre a o paște pe calea fericirii și a binelui către pășunea vieții de veci, onoare lor, că s'au știut însufleți și mai din trecut dând mâna, s'au unit în cugete și în simțiri și umăr la umăr muncind cu diligență — atât prin purtarea lor dătoare de exemple bune, cât și prin predicarea sfintelor învățături, Cel atotputernic le-a ajutat de 'și-au mântuit fiii sufletești, abătându-i de pe calea morții pe calea vieții; căci: au fost timpuri când poporul din Boian fără deosebire de lege și naționalitate trecea în împrejurime — de un popor cu obiceiuri rele, de un popor de încunjurat, cu cari omul înțelept nu avea de lucru, că nu era bine; dar' acum de mulți ani nu s'au mai auzit de Boieșeni fapte rele, căci ascultând de bunii și înțelepții capi și conducători, au devenit un popor de ordine bună, un popor ales, conștiu de sine, cu purtare bună și cu dare de mână.

Poporul din Boian e vrednic de toată cinstea pentru reținerea dela beuturile puturoase a Evreilor, adecă pentru înființarea Reuniunii de cumpătare.

Această faptă salutară aduce laudă și cinste preoților și bravului not. cerc. din Velț *I. Moldovan*, care și dînsul de mai mulți ani a fost unul dintre frunții muncitori alături cu preoții și învățătorii la ridicarea și abaterea poporului de pe calea apucată pe povârnișul de a căde în prăpastie, adecă de a fi cu desăvîșire înghițit în punga cămătarilor și a speculanților; fie numai poporul din Boian ascultător de bunii și povățuitori; urmeze numai cu statornicie și cu voință tare pe calea apucată și fie siguri, că mult în doi ani de zile vor fi cu totul mântuiți de lipiturile nesațioase.

Indrăznesc a invita și pe preoții din jur, mai cu seamă pe cel din *Cetatea-de-Baltă*, ca și acestia, prețuindu-și chemarea ce o au, să urmeze exemplul preoților din Boian; de și dinșii mâna și cu încredere înceapă, punând umăr la umăr pentru îmbunătățirea poporului, că Doamne, mai rău ca în *Cetatea-de-Baltă* nu vor merge trebile doar' nici într'o comună și aceasta mai mult pentru-că preoții nu merg mână în mână, pentru-că nu se au bine la olaltă.

X.

Din viața lui Iancu.

În *»Tribuna«* s'au publicat de curând mai multe documente istorice, privitoare la *Iancu*. Dăm din aceste două, din cari se reoglindează frumoasele însușiri ale acestui bărbat viteaz al nostru dela 1848 și o descriere, ce 'i-o face dl Teofil *Frâncu* într'o carte a sa.

Din aceste se vede, că *Iancu* atât în preajma războaielor dela 1848—9, cât și în mijlocul luptelor era foarte aprig și hotărât, apoi cel din urmă document ne arată gândul, de care era stăpânit *Iancu*, adică de a lupta pentru binele deobște al poporului său.

Acest document se află la dl *Frâncu*, ear' cel dintâiu a fost publicat în *»Gazeta Trans.«* și este dat în păstrarea *»Asociațiunii«* în Sibiu.

Dar' să vedem descrierea și documentele. Eată cum scrie dl *Frâncu* despre

AVRAM IANCU.

În anii furtunoși 1848—9, sufletul mișcării Românilor era *Avram Iancu*, născut în *Vidra-de-sus* din părinți săteni.

În privința acestui erou al munților s'a zis multe și noi, pentru a numai repeta cele scrise, ne mărginim a înregistra numai niște date pentru completarea biografiei lui și pe cari le-am auzit dela fostii săi tribuni: *Mihail Andreica* și *Clemente Aiudeanu* din *Câmpeni*.

Cetirea și scrierea, în limba sa maternă, *Iancu* a învățat-o în satul său natal dela învățătorul de atunci *Mihail Gomboș*. Din *Vidra* a trecut la școala primară din *Câmpeni*, unde funcționa ca învățător *Moise Ioanette*. Școalele gimnasiale le-a urmat la *Zlatna* și științele filosofice și juridice le-a terminat la *Cluj*. Pretutindeni a fost cel mai bun școlar.

Statura *Iancului* era mijlocie, profilul lungăreț, nasul proporționat, ear' pârul și barba sa era galbuiă. Ochii lui albaștri, ca viorelele, înfățișau o privire blândă, însă un caracter rezolut.

În timpul revoluțiunii, îmbrăcăminteaa lui se compunea dintr'un cojoc albastru cu blană de miel pe mărgini, pălărie simplă, ca a tuturor *Moșilor*, și cu pene de cocoș în ea, iarna însă purta cușmă neagră de piele de miel. Pantaloni erau strâmți și virțiți în cisme mari, întocmai ca a călărășilor.

Peste mijloc era încins cu o sabie și la brâu purta patru pistoale cu câte două focuri; ear' de oblâncul tărniței ațirnau două carabine, unul deoparte și celalalt de alta.

Avea doi cai: *Brutus* și *Lucia* și era un escelent călăreț. Când s'asvânta pe cal, *Brutus* scăpăra schintei din potcoave, fornăia pe nas, ochii 'i-se înflăcărau, ca para focului și sălta în aer, ear' *Iancu* comanda liniștit și *Moșii* se băteau ca lei.

În ajunul revoluțiunii trecătorii adese vedeau în puterea nopței doi că-

lăreți, ca două năluci, săltând cu cai prin codri și prin poteci și mergând dintr'un sat în altul, dela o biserică la alta, era *Iancu* cu credinciosul său adjutant, *Clemente Aiudeanu*, cari în intruniri nocturne, prin cuvinte pătrunzătoare până în adâncul inimei omului, luminau poporul asupra evenimentelor, cari se apropiau.

La târgul *Floriilor* în primavara anului 1848, *Moșii* erau adunați la *Câmpeni*. *Iancu* se ivește în mijlocul lor și le zice:

»De azi înainte numai de mine și de Împăratul să ascultați!«

Din acest moment, *Iancu* devenind cel mai iubit om al *Moșilor*, guvernul transilvan a trimis în munți pe vicecomitele *George Pogány* (*Păgănu*), nobil român de neam din *Clopotiva*, cu o companie de soldați, ca să pue mâna pe el.

Espedițiunea militară a stat mai bine de o lună de zile în *Vidra-de-sus* și cu toate-că conducătorul ei a pus un premiu de mai multe sute de galbeni pe capul *Iancului*, totuși de astă-dată nu s'a găsit nimeni, care să fi cutezat se trădeze pe *Regele munților*.

În tot timpul cât a stat puterea armată în *Vidra-de-sus*, *Iancu* se întreținea într'o pădure seculară de fag, dintre comunele *Vidra*, *Blăjeni* și *Bulzești* și marea popularitate de care se bucura, și-a câștigat-o în timpul revoluțiunii în mijlocul luptelor.

Iancu concentrase puterea civilă și militară în mâinile sale. Avea minte mare, era bun cu cei drepti, aspru cu cei răi, nu era fricos și era de tot rezolut în toate afacerile sale.

Poruncă strategică.

Tribună!

Cu cea mai mare grabă strînge *Landsturm* pe mâne dimineată la *Câmpeni* — luând.... 30 de pușcași și 100 de lănceri harnici. Lui *Clement* îi scrie, că din *Offenbaia* cum primește cartea, să se întoarcă cu oameni cu tot la *Câmpeni*, — pentru scularea *Landsturm*ului în *Neagra* și în *Scărișoara* ești tu și nici un om harnic de armă să nu rămână acasă, — la *Vidra-de-sus*, *Vidra-de-jos*, *Ponor* se ese *Gerendi*, — la *Bistra* *Körösi*, și acestia să se pună în satele care es ca niște oameni demendatori, — *Sohodol* să-l scoale *Iâmbor* cu *Căpitanii*. — *Certeșea* eară *Căpitanul* cu *Popa Nicolae*, — prin *Săcătura* vei veni tu cu *Sturm*. *Clement* să sfătuiască pe *Lupșeni*; *Muscarii* să se tragă cătră strîmturi dinjos de *Ofenbaia* și bine să se țină acolo — că *Ungurii* acum se vor prăpădi de tot și s'or sili pe unde vor pute să scape. — Această poruncă așa să 'i-o pui la inimă, cât ziua noaptea să nu dormi, și oamenii să capete pâne de unde este coaptă, — ear' în *Câmpeni* cu cea mai mare grabă să se macine cucuruz — și să se coacă.

Abrud, 11 Martie 1849.

Iancu m. p.,
prefect.

Pentru dreptate și fericirea de obște...

Fraților Români!

Obșteasca bunăstare, în care se razimă fericirea tuturor, numai prin rîndul bun se poate susține; rîndul bun ar fi când tot omul din inimă și prin fapte bune ar cinsti dreptatea, adică tot omul ar fi drept. Dar' fiindcă nici un sat, nici un ținut nu este în care să nu fie oameni, cari și din inimă și prin fapte nu cinstesc dreptatea, adică în tot locul se află și oameni nedrepti, pentru aceea ca oamenii nedrepti să nu poată turbura rîndul bun, fericirea deobște, s'au ridicat între oameni judecători, diregători, cărora toți sîntem supuși cu ascu-

tare și cari au strînsă datorie a face tuturor dreptate, a înfrîna fărădelegile, a pune pedeci acestora și cele făcute a le pedepsi după asprime, ca dreptatea să nu se cutropească și dreptii în drepturile sale să nu se înturbure, adică să fie rîndul bun, fericirea deobște.

Eu am înțeles, că vre-o câțiva din ținutul nostru încep a face puternicii, a fi neascultători cătră diregători, adică încep a turbura rîndul bun, fericirea deobște.

Eu, care împreună cu voi pentru dreptate, adică pentru fericirea deobște m'am luptat și mă lupt, nu vreau ca aceea să se turbure, fără vreau ca rîndul bun de acum înainte mai tare să se țină și aceea gândesc, că cei mai mulți dintre voi asemenea cu mine voiți. Drept aceea vă sfătuesc, că de acum înainte nimenea mai mult să cuteze a face puternicii, a fi neascultător, că acela cu prinsoare și cu gloabă de bani aspru se va pedepsi și tot neascultătorul, și prin *Esecuți* armați din *garda națională* pe cheltuiala lui trimiși, la ascultare se va duce. Fieșcare dintre voi, dreptul său să-l caute mai dintâiu la *scaunul sătesc*, care numai singur în sat are putere a judeca pîrele fieșcăruia; dacă nu s'a pută cumva destuli cu judecata scaunului sătesc, atunci să mute pîra la magistratul ținutului din *Câmpeni*, unde făcându-se judecata se va lua împlinire, adică, care ce a ajuns cu pîra va căpăta în stăpânire, ca și care a perdut pîra, numai afară de stăpânirea aceea ce s'a perdut prin ea, se poate pîri la locurile cele mai înalte.

Oamenii aceia, care au cădintă la moșile cuprinse de fisc ca sterpe, să vină la magistratul *Câmpeniului*. Apropiindu-se acui lucrul pămîntului se îndatorează scaunul sătesc, că acar ce fel de pîră, afară de datorii, să țină la judecată, să judece după dreptate, după cunoștință, că pentru judecata făcută judecătorii nu numai înaintea oamenilor, fără și înaintea lui Dumnezeu, sînt datori a da seamă; așa s'a făcut orînduială și la magistratul din *Câmpeni*, ca și acolo pîrile cu putincioasă grabire să se judece. Unde nu sînt până acum scaune sătești, s'a imputernicit prin mine judele primar din *Câmpeni*, *Iosif Sterca Șulufiu*, ca pe lângă alegerea poporului să le ridice în tot satul cât cu mai mare grabă.

Câmpeni, 4 Martie 1849.

Avram Iancu,
prefect.

Rugăciunea Burilor înainte de luptă.

— Vezi ilustrația. —

Poporul *Burilor* sau al *Boerilor*, pe lângă alte însușiri bune, cum e vitejia, iubirea de muncă, viața simplă, etc. escelează și prin un simț de profundă religiozitate. Cei cari cunosc acest popor spun, că *Burii* nu încep nici un lucru sau întreprindere mai mare, până-ce nu înalță rugăciuni ferbinți cătră atotputernicul D-zeu, implorând ajutor. Adese-ori ei cântă în cor psalmi, pe cari îi știu pe de rost.

Ilustrația de mai sus ne arată o astfel de scenă frumoasă și pătrunzătoare. Scena e din războiul actual. Dușmanul e aproape și lupta are să înceapă. Înainte de a face însă prima pușcătură *Burii*, bătrâni, tineri și băieți, cântă în cor un psalm, rugând plini de evlavie pe D-zeu, ca soartea luptei să se decidă în favorul lor.

Rugăciunea Burilor înainte de luptă.

PARTEA ECONOMICĂ.

Întemeiați grânare.

După-cum am făgăduit în numărul trecut, dăm azi *Statutele grânarului din Doștat*. Ele pot servi de model acelor, cari spre binele lor vor să întemeieze astfel de grânare. Îndemnând din tot adâncul pe iubiiții noștri țărani a întemeia pretutindenea astfel de așezăminte folositoare, lăsăm să urmeze statutele în întreg cuprinsul.

Statute pentru grânarul cultului gr.-cat. din Doștat.

I. Numirea grânarului.

§. 1. Grânarul va purta numirea «Grânarul cultului gr.-cat din Doștat».

II. Scopul.

§. 2. a) grânarul va servi ca un fond cultural, cu scopul de a crea un capital din a cărui % cu timpul să se plătească salariul învățătorilor gr.-cat. dela școala gr.-cat. română din Doștat, — scutindu-se de aruncuri pentru acel salariu toți membrii (ori eventual următorii lor), cari au contribuit la acela plătiind regulat taxa în timp de 10 ori 5 de ani, (se subînțelege că în 10 ani câte una felderă à 20 litre pe an ori în 5 ani câte două feldere à 20 litre pe an);

b) de a se ajuta membrii grânarului cu împrumuturi, eventual și alții.

III. Înființarea grânarului.

§. 3. Locuitorii gr.-cat. din Doștat la întemeierea grânarului se oferă de bunăvoie a plăti un quant anumit de bucate în timp de 10 ori de 5 ani.

IV. Membrii grânarului.

§. 4. a) cel-ce plătește la fondul grânarului la început 12 ferdele este membru fondator;

b) cel-ce solvește la început un quant de 6 ferdele este membru pe viață. Cu îndatorirea, că atât membrii fondatori cât și pe viață, încă au de a plăti taxa prescrisă pentru membrii ordinari de câte una felderă pe an în timp de 10 ani, ori 2 ferdele anual timp de 5 ani;

c) cel-ce solvește în 10 ori în 5 ani câte una ori 2 ferdele anual este membru ordinar, cu aceleași drepturi ca și membrii fondatori ori pe viață.

§. 5. Calitatea de membru ordinar, fondator ori pe viață se condiționează dela plătierea regulată a taxelor circumscrise în §-ul 4 lit. b. c. Mai încolo calitatea de membru înceată prin moarte. Eventualele beneficii se moștenesc.

V. Administrarea grânarului.

§. 6. Grânarul se va administra de către adunarea generală a membrilor fondatori, pe viață și ordinari cu vot decisiv, prin un comitet ales din sînul seu, cari totodată vor fi și ca membri ai curatoratului bisericesc și ai senatului școlastic.

Președinte al comitetului, precum și al adunărilor generale este totdeauna parochul din loc, dela care post numai atunci s'ar pute lipsi, când mai presus de ori-ce îndoială s'ar dovedi că lucră în contra intereselor fondului, atunci președinția interimală trece la curatorul primar până la ulterioara deliberare în cauză a Ven. consistor metropolitan.

§. 7. Membri ai adunărilor generale cu vot decisiv sînt membrii fondatori, pe viață și ordinari, cari sînt majoreni și au o purtare morală bună.

Membrii adunărilor generale ori a comitetului nu se vor pute substitui.

§. 8. Adunarea generală cu consimțul comitetului o va convoca președintele cel puțin de două-ori într'un an; prin Ianuarie pentru publicarea socotelilor și în Aprilie pentru statorirea prețului, pentru a se împărți petenților bucatele, precum și a termenului de plătiere.

§. 9. Adunarea generală cu majoritate de voturi își va alege comitetul administrativ dintre membrii sei, care comitet afară de președinte va consta din cel puțin 4 ori cel mult 6 membri. Acestia la tot cazul vor fi membri și ai curatoratului bisericesc ori ai senatului școlastic, și cu puțință fiind să fie știutori de carte și oameni morali la tot cazul. Comitetul se alege pe trei ani și poate fi reales.

§. 10. Comitetul își va alege din sînul seu un manipulant și un controlor, cari vor ave câte una din cheile dela grânar, și vor purta ziuar în regulă despre primiri și erogări.

§. 11. Membrii fondatori și pe viață au vot decisiv în adunărilor comitetului chiar și de nu ar fi membri aleși ai aceleia.

§. 12. Pentru ori-ce pagubă ce ar suferi grânarul vor fi răspunșabili a) manipulantul și controlorul; b) întreg comitetul în solidum, respective toți membrii votanți ai comitetului, cari au fost de față și au conlucrat cu votul lor la aducerea cutării conclud dăunător pentru grânar.

VI. Modalitatea împrumutării dela grânar.

§. 13. Dela grânar se vor împărțși cu împrumuturi pe lângă anumite % statorînde pentru acel an, de către comitet: 1. numai membrii grânarului; 2. nemembruilor așa li-se poate vota împrumut, dacă se înscriu ca membri ordinari, obligându-se a plăti taxa în 5 ori 10 ani decursivi.

§. 14. Împrumutul se acordă numai pe lângă garanție cu chizeș plătiitor.

§. 15. Tot insul care dorește a se împrumuta dela grânar se va însinua la președinte, spunându-și cantitatea împrumutului și numindu-și și caventul.

§. 16. Președintele din timp în timp convocând comitetul spre a delibera asupra cererilor de împrumut; acela va acorda ori respinge cererea nefiind obligați a-și motiva eventuala respingere.

La tot cazul acordarea va fi condiționată dela prescrierile §-ilor 13, 14, 15.

§. 17. Manipulantul în conștelegere cu controlorul primind asemnarea în scris dată de președinte despre votarea prin comitet a împrumutului, vor măsura competentului bucatele și-și vor induce în ziuarul lor împrumutul, ear' scrisorile președintelui le vor păstra ca document pentru socoteli.

§. 18. La cas dacă împrumutătorul va cere să i-se facă contractul de împrumutare de către președinte, acela este obligat a-l scrie pentru taxă de 20 bani (10 cr.)

§. 19. Bucatele împrumutate, — respective prețul lor statorit prin comitet, — va fi a se replăti la termenul fixat fără nici o provocare. Eventuala neplătiere se va escuta prin antistia comunală, premergînd procedura sumarie.

Cel împrumutat își va perde dreptul de a mai pute împrumuta.

§. 20. Quantul împrumutului nu poate fi mai mare ca prețul a 10 ferdele ori mai mic ca prețul a 2 ferdele pentru un contract.

§. 21. Cu banii încasați pe bucatele vândute pe termen, comitetul se va îngriji ca în tot anul până în finea lunii Ianuarie a fiecărui an să cumpere cu prețul de zi alte bucate.

§. 22. Bucatele din grâнар nu se pot preface în bani, pentru a fi manipulați, fără deliberarea adunării generale convocată anume spre acest scop, când aflându-se mai proventuoasă vinderea bucatelor o poate dispune comitetului să o facă, însă numai așa, ca $\frac{1}{3}$ parte a statului activ, să rămână spre manipulare în natură.

§. 23. Capitalul câștigând din vinderea bucatelor se va depune pe lângă dobândă sigură sub numirea de »fondul cultului gr.-cat. din Doștat« la cassa centrală arhidieceșană din Blaj spre mai departe administrare.

§. 24. Membrii comitetului poartă oficiul gratuit. Adunarea generală însă le poate vota oare-care remunerare pentru osteneți.

§. 25. Socotelile anuale după aprobarea din partea adunării generale sunt a se subșterne în două exemplare, alăturând protocol despre publicarea acestora dimpreună cu toate documentele prin oficiul protopopesc Ven. esactorat arhidieceșan spre suprarevisuire.

§. 26. Taxa esactorală arhidieceșană se va plăti din venitele fondului pentru suprarevisuirea socotelilor »fondului grâнарului« conform prescrișelor statutelor esactoratului arhidieceșan.

§. 27. Subvențiuni din venitele fondului pentru plata învățatorului nici la un cas nu se vor pute vota, înainte de a fi ajuns venitul curat anual al fondului la cel puțin $\frac{1}{2}$ parte a salariului statorit pe an pentru învățatorul ordinar, Dar' și atunci din venitul întreg $\frac{1}{3}$ totdeauna se va capitalisa.

§. 28. Presentele statute speciale pentru administrarea fondului »Grâнарului« nu deroagă nimic prescrișelor statutelor arhidieceșane gr.-cat. de Alba-Iulia—Făgăraș votate în 1898, pentru administrarea averilor bisericesti școlare.

§. 29. Modificarea statutelor prezente se va pute face numai cu o majoritate absolută de voturi a membrilor întruniți în adunarea generală convocată esclusiv spre acest scop, care schimbare va trebui să obțină în tot cazul aprobarea Ven. consistor metropolitan.

§. 30. La cazul desființării fondului grâнарului din ori-ce cauze neprevăzute, capitalul ori interesele aceluia

nici la un cas nu se vor întrebuița spre alt scop decât pentru acoperirea salariului docental din Doștat, până când școala va purta caracter gr.-cat. și limba de propunere va fi cea română.

§. 32. Presentele statute vor fi obligatoare pentru toți membrii subscriși la alăturatul proces îndată-ce vor fi aprobate de cătră Ven. consistor metropolitan din Blaj.

Doștat, 21 Martie 1899.

N. N. pres. (L. S.)

N. N. } curatori și reprezentanți ai poporului.
N. N. }
N. N. }

Nr. 1597/1899.

Se aprobă cu observarea la §-ul 6, ca parochul locului numai cu aprobarea consistorului arhidieceșesc poate fi lipsit de postul de president al comitetului chemat a administra »Grâнарul«.

Blaj, din ședința consistorială ținută în 1 Aprilie 1899.

(L. S.) Victor, Metropolit m. p.

Legumăritul în școala populară.

Prelegere ținută de d-șoara inv. Elena Coman în adunarea dela Călvăser a învățatorilor români gr.-cat. din desp. Sibiiului.

(Urmare și fine).

Telerul.

Această legumă dând o aromă și un gust atât de plăcut supei, e vrednică de toată luarea aminte. Telerul e mai bine a se cultiva în strat cald, de unde cam prin jumătatea a doua a lui Aprilie e a se răsădi, în straturi unde prin plivit și săpat și la cas de lipsă prin udat se cultivă până la recoltare. Țeranii noștri s'au îndatinat după răsădire a-i lăsa creșterea în grija sorței și nu se nisuesc ca creșterea să 'i-o ajute cătuși de puțin. Un mod tare simplu și ușor însă ne va ajuta așa, încât folosindu-ne de el noi vom ave țeler chiar și de mărimea ridichilor de iarnă. Acest mijloc e, că după-ce țelerul e așezat în straturi și se arată frumos, îl lăsăm așa până cam prin jumătatea a doua a lui Iunie, atunci cu un cuțit care taie bine îi vom curăți de rădăcinile mai mici, rămânând numai cea de frunte, care merge drept în jos. Curățirea se face însă neșcoțând țelerul din pământ; constatând grosimea lui vom băga cuțitul chiar pe lângă trunchiul lui în jos, purtându-l

asa jur-împrejur. — Telerul încă iubește pământul săpat afund, măruntit bine și gunoios. El trebuie răsădit unul de celalalt cam în depărtare de o palmă, pentru-ca astfel să nu fie împedecat în dezvoltarea sa.

Pătăgelele sau paradaisele.

Acestea fiind nesmintit de lipsă pentru fiecare casă, în grădina noastră nu trebuie să lipsească nici ele. Paradaisele se pot sēmēna și de-adreptul în pământ rece, dar' mai bine e a se sēmēna în straturi calde, de unde când sînt cam de o palmă de mari se răsădesc în depărtare de un pas una de alta, pe lângă cărări, ori aproape de garduri. Ele se cultivă prin plivit, săpat și udat. Paradaisele iubesc pământul gras, gunoit proaspēt și săpat afund. Folosul paradaiselor e cunoscut nu numai orășenilor, ci tuturor.

Alte legumi.

Până aiei am espus numai acele legume, cari s'au îndatinat a se cultiva în grădinile de legumărit și cari după părerea mea sînt neapērat de lipsă pentru fiecare culină. Afară de aceste însă mai sînt *cărălabele* și *carfiolul*, cari fiind de una și aceeași natură cu varza, se vor cultiva întocmai ca și varza sau curechiul, cu deosebire numai că fiind carfiol de vară, care înflorește vara și carfiol de iarnă, care toamna neavend flori, ci numai frunze, se scoate cu rădăcină și cu pământ în jurul lor și se așează în celar într'un loc întunecos, unde din când în când se udă și unde el apoi va înflori. Florile ferte în supă sînt foarte gustoase și ușoare de mistuit. Apoi mai e *ardeiul*, care se cultivă ca și pătlăgelele, cu deosebire că acesta se răsădește în strat în scânduri așa, cât un fir de celalalt să fie într'o formă de departe.

Găini și porci.

(Sfătuire pentru oameni săraci).

Umblând omul cu băgare de seamă pe satele noastre, vede mai în fiecare ogradă, chiar și la omul cel mai sărac, câte o cloșcă-două cu câte un botciu de

Un erou uitat.

(Amintiri din războiul dela 1877).

(Urmare și fine).

Căpitanul e greu rănit, în șanț un a rapce-și da sufletul, 'i-a spărucit cu o cange pulpa piciorului. În redută vrënd să răpească un steag verde, apărătorul 'i-a rētezat trei degete dela mâna dreaptă, cu toate acestea după ce sergentul Niculae 'i-a legat repedē, căpitanul cu spada în mâna stângă, turbat comandă mai departe, atacând dușmanii din partea opusă. Luați între două focuri, lupta a fost scurtă și crâncenă.

Seara, la Poradim, împēratul sērbătorind victoria, a dat masă întinsă tuturor celor, cari au luat parte la luptă. Petrecere la împēratul, bețe în lagărul muscălesc. Ai noștri obosiți ca vai de ei, cărpindu-și hainele zdrențuroase, unii mâncau, ce bruma le-a căzut la îndemână, alții își spălau ranele ușoare oblojindu-le cu unt de poarniță adus de-acasă, fiecare cu nevoea lui, însă cu toții ferindu-se de beutura, care fură mințile.

— Grea luptă, mēi Ioane!

— Grea Morarule!...

— Căți am rămas?

— Din 250 numai 82...

— Sērmanii!... Dumnezeu sē-'i iertel!

— Pe acestia îi îngropăm mâne creștinește, fără sē-'și fi făcut ris păgânul de trupurile lor.

— Ni-o ajuta Dumnezeu.

— Da de căpitanul nostru, hei! ce zici?...

— Minune mē!... a scăpat ca prin urechile acului, deși mereu în frunte și totdeauna acolo, unde era toiul primejdiei.

— Cum sē nu te duci nebun, când te călăuzește un așa om!... Și-acum ti aud graiul: »Înainte copii, curaj, o sē ne ajute D-zeu!« Parcă era Fēt-frumos, că doar' numai așa o fi fost Fēt-frumos, bun la suflet, drept la judecată și bărbat în luptă.

— Mai rămâne vorbă?...

— Când 'i-a rănit Arapul, eram lângă dînsul, nici n'a crâncit; numai s'a oțērit puțin

și uitându-se cu dispreț la pocitura cea buzată, 'i-a aruncat un pumn de țerină în față.

— Și când 'i-a tăiat cele trei degete dela mâna dreaptă, le-am vėzut eu căzute, erau pline de vieată, tremurau sērmanele parcă-și căutau trupina. După-ce s'au scurs de sange s'au sgărcit înțetinel, îngălbînindu-se ca turta de ceară, și au rămas acolo, reslețe pentru vecie.

Cam așa vorbeau între dînșii ostașii noștri.

La Poradim, masa era pe sfîrșite. Împēratul ridică un toast în cinștea vitejilor, felicită pe comandanți, apoi întreabă cu dinadinsul, unde sînt acei, cari au condus a doua parte a asaltului?... Raportul dat era prea laconic: »S'a luat redută« și alt nimic.

Împēratul mahnit roști:

— Cum? au rămas cu toții pe câmpul de luptă? nici unul n'a scăpat?

— Aceași tăcere.

Împēratul, care urmăreșe aproape toate mișcările, părea mirat.

pui după ea. Semn, că sînt folositoare găinile, că altcum nu le-ar ține oamenii. Așa și este, sînt folositoare, că cu ouele mai alungăm câte o mîncare, și încă mîncarea bună, nutritivă; puii îndată-ce au făcut pene bune, prind a fi buni de tocană și în piață se plătesc bine, dela 30—40 cr. pîrechea, ba, de sînt bine grei merg și cu o coroană pîrechea. Ținerea lor nu costă chiar mult, că scurmă toată ziua, și pe lângă puține grăunțe ei cresc și se îngrășe. Toate ar fi bune și frumoase, *dacă...* n'ar fi un *dacă*. Găina ne dă foloase cu țirăita și cu puțin ne alegem dela ea; azi un ou, mâne un ou, 2—3 zile nu se ouă, apoi ear' un ou-două. Alta-i, pentru cel-ce ține multe găini. Dar' multe găini nu poate ține omul sărac, că grăunțele-i trebuiesc de mămăligă, ear' numai cu țărițe și cu ce scurmă prin pămînt rău trăese și găinile. Ce ar fi deci de făcut ca bine să fie? Eată ce: de poate muierea crește 20 de pui, aceia cu tot necazul să-i țină pînă colo la toamnă, când îi poate vinde cu 70—80 cr. pîrechea. Pe pretul lor să cumpere numai decît o purcelucă, dar' numai decît, și să o țină numai cu spălăturile de pe vase și cu țărițele ce es când cerne făina și — de va avè noroc dela D-zeu, la anul se alege din ea cu scroafă cu porcei. Atunci apoi e scăpată deasupra necazului. Că nimic nu se plătește azi așa bine ca porcul, cu deosebire porceii frumoși când îi înțarci, pîrechea merge cu 12—16—20 cor. Punem casul că a avut prima dată scrofița numai 4 porcei; pe trei capetă odată 30 cor., pe care poate lua cucuruz de mămăligă, un purcel îl îngrășă să-l aibă de Crăciun și scroafa o ține mai departe de prăsilă. Și pentru omul sărac aceasta-i una din căile cele mai sigure să se apuce la ceva. Că, o scroafă bună, care fată de două-ori pe an, îți aduce la casă atîta venit, de o poți ține pe ea și să-ți rămîna un venit anual curat de 50—60 fl. Se va face computul dela început:

N'ai nimic, chiar nimic avere mișcătoare. Trăești din lucrul mînilor și cu greu te capeți la o găină. Când ai găina nu ești așa sărac, ca pînă nu o avea. O ții cum poți și să mai ține și ea. Primăvara aduni dela ea 20 de ouă și le schimbi cu altele — de unde

este cocoș în curte. A ouat ea mai multe, dar' le-ai tot folosit, mai ai fert unul la copil, mai ai dat 2 pe fotoghen, mai unul pe lemnușe. Dar' 20 le ai totuși când cade găina cloșcă. Din 20 de ouă punem casul că 2 sînt rele și es deci numai 18 pui; din 18 punem casul că ai putut crește numai 14 pînă sînt vrednici 80 cr. pîrechea. Dar' să zic că-i dai toți odată numai cu 6 fl. Pe ei cumpără o purcică. Acum ai o găină și o purcică, deci ești mai avut decît acum îi anul. Mai trece un an. Purceaua îți dă — să zic — numai 4 porcei. La 6 săptămîni pe 3 faci 15 fl., unul îl îngrăși și-ți rămîne scroafa de prăsilă, și ai găina cu câțiva pui. Acum ești om avut pe lângă cum erai la început. Tot la 6 luni de zile scroafa îți dă 15—20 fl. Pe ei cumperi cucuruz de mămăligă și pe seama scroafei și a gălițelor. Ajuns pînă aci, fără a fi cuiva dator, ești mai bogat decît cel-ce are car cu 2 vite și îi îngreunat la bancă ori la atare cămătar cu 100 fl. Cine nu crede — cerce! Cunosc oameni cu stare azi, cari s'au apucat dela o nimica de găină; și cunosc oameni cari odată avură averi mari, dar' glăjuța săraca i-a dus pînă acolo de azi n'au nici o găină, ba nici mătă-n vatră.

Ioan Pop Reteganul.

Despre măiestrii.

XVIII.

Măcelăria, adică măiestria de a tăia vite și a împărți carnea.

Prin orașe măcelarii sînt oameni cu stări foarte bune. La noi, la sate, rar află câte unul care să știe această măiestrie cum se cuvine. Te lovește groaza și mila când vezi cum îți chină măcelarii dela sate câte pe un biet de porc ori alt dobitoc ce le cade în mîna. Ear' când e omul silit a cumpăra carne dela măcelarii jidani de pe sate, îl lovește chiar greața. Din aceste cause singur și încă ar trebui să vadă fiecare sat să-și aibă câte un măcelar bine învățat, care să facă carne de vînzare — când cere trebuința, ear' toamna și iarna să le ucidă porcii și să le desfacă cărnurile cum se cuvine. În satele mai

mici, unde nu are tot merou de lucru cu măcelăria, și-ar pute purta și economia cum trebuie și și-ar aduna și o grămadă de bani. Ear' în satele mai mari ar pute trăi numai din măcelărie. Unele multe nu trebuiesc la măcelar, dar' are lipsă de bani pentru cumpărarea vitelor, dacă vrea să-și poarte măiestria tot merou.

Ar mai fi și alte măiestrii, la cari s'ar pute aplica copii de-ai noștri, cum sînt bună oară brutăria (măiestria de a face pâne), franzelăria (jemblăria), turtăria, bărbieria, strugăria, periorăria, vîrsătoră de clopote, pieptănăria, orologeria, vîpsitoră, olăria ș. a., cari însă mai numai pe la orașe au căutare. Dar' ar trebui învățate și acestea, ca să ne vedem și noi pe la orașe cu măiestrii noștri.

Se fac imputări că nu sînt spriginiți măiestrii noștri.

Aceasta e așa și nu-i așa; dacă măiestrul e om cinstit, dacă lucră bine și nu poartă pe oameni cu vorba, dacă are purtări alese — chiar să nu fie prea bine căutat la început, înce-încet prinde a-l căuta lumea și folos are din lucrul lui. Apoi: dacă-l ia odată lumea înainte de măiestru cinstit, numai nu să dea lenei și luduliei, că vaza și avorea-i crește vîzînd cu ochii.

Ioan Pop Reteganul.

Negoț românesc.

— Locuri bune pentru neguțitorii români. —

Am primit următorul avis, asupra căruia atragem luarea aminte a neguțitorilor noștri:

După-ce eu subscrisul m'am îndreptat că Românii din părțile Seliștei au început deja a se îndelețnici cu ale neguțitoriei și au început a se așeza prin multe sate românești deschizînd prăvălii și pîtruns fiind și eu de credința de a nu mai da banul nostru în mîna străinului, mi iau îndrăzneala a face cunoscut, că am o casă potrivită pentru un neguțitor în mijlocul comunei *Mureș-Decea*. Comuna aceasta e așezată între drumurile de fer, unde trenul se oprește de patru-ori pe zi și între drumul de țeară ce duce spre Cluj. Afară de aceea e așezată între orașele

— Mi-se pare, că au lut parte și Românii?

— Da!... răspunse un șef, o simplă companie, un număr neînsemnat de oameni, cu un căpitan, și...

— Să vie căpitanul, dacă mai trăește!...

Din fundul meselor, eată se ridică și înaintează anevoe, un om ca la cincizeci de ani, cărunt, palid la față, descoperit, cu frunța legată, mîna dreaptă atîrnînd de gât, piciorul umflat, haină ruptă ciuruită de gloanțe și baionete... astfel se oprește înaintea Țarului.

— Cine ești? întrebă împăratul.

— Căpitanul, care a comandat compania, răspunse el în muscălește.

— Al cui fiu ești? zise ear' Țarul, mirat că știe limba nordului.

— Sînt fiul preotului C... din Țara...

— Tataras, în ce țeară?

— Împărate, e numele unei mahalale din Iași.

— De unde știi rusește?

— Cât am fost unter-ofițir la granița noastră din Bugeacul Basarabiei, am învățat și limba și comanda dela cazacii Măriei Tale.

— Și din toți câți au luat parte la atac, numai tu ai scăpat?

— Ba nu, împărate, eu și 82 din 250 de flăcăi.

— Nu te întreb de soldații mei, ci de comandantul mei.

— Să nu fie cu bănat, comandantul Măriei Tale au găsit prilejul să scape mai nainte de a lua rețuta.

— Cum așa?... nu te pricep... zise Țarul privind cu dispreț pe șeful, care-i făcuse raportul.

Și căpitanul C. povestî fără încunjur faptul, precum s'a întîmplat... și terminînd adause.

— Nu-mi pare rău, că am învățat rusește, mi-a fost de folos.

Împăratul ascultă cu multă luare aminte pînă la urmă, apoi întorcîndu-se cătră șef rosti plin de mînie:

— Astfel îmi faceți rapoartele?... Să-mi dai lista comandanților!

Și înaintînd cătră căpitan, care abia se mai putea ține pe picioare, îl sărută pe frunte.

— Ești un brav. Ca răsplată îți dau ceea-ce încă nimînui n'am dat, decorația dela spada mea.

Și desfăcîndu-și marea cruce bătută în petri scumpe, i-o legă la spada-i pătată de sânge.

— Când vei voi, ești binevenit în țeara mea; coboritorii tăi vor fi crescuți sub îngrijirea noastră, ear' tu, ori-unde te vei afla, de Anul-Nou, s'o știi, arata ambasadorilor mei semnele acestei decorațiuni și vei primi o mie de ruble pe fiecare an și pe toată viața.

Căpitanul sărutînd mîna împăratului, cu lacrimile în ochii gata să picure, abia putu îngăna:

— Să trăești Măria Ta!

Spriginit de cătră un medic, căpitanul C. trecu pe dinaintea fronturilor de ofițeri

Aiud, Vinul-superior și Uioara, precum și de Turda nu-i departe. Totodată amintesc împrejurarea, că în comuna noastră *nu se află alt neguțelor*, nici Jidan, nici Maghiar, deși mulți Jidani m'au rugat și până acum ca să li-o dau lor casa în chirie, dar' eu dorind, ca să se afle un Român, nu le-am dat vorbă de tirg. Casa are un graj, șură, 3 chilii, coteș, culină provăzută cu toate cele de lipsă, precum și grădină cu puțin pomet și pentru legumi. Doritorii pentru deslușiri să se adreseze la subscrisul în comuna Murăș-Decea (Maros-Decse), posta ultimă Felvincz.

Iacob Stef, proprietar

Prelegeri economice în Grebenaț.

Din Grebenaț ni-se scrie:

Din însărcinarea asociațiunii economice a comitatului Timiș dl inv. Nicolau Șofariu din Mramorac a ținut în decursul iernei curente, în comuna noastră Grebenaț 10 prelegeri economice. Numitul domn prelegător într'un frumos limbaj popular românesc înțeles de toți agronomii noștri, a preles cu mare în-suflețire și multă cunoștință de cauză despre filoxera și stîrpirea ei, despre pregătirea pământului pentru viie, despre cultivarea viței de viie indigene și americane în general și în specie, (de oare-ce înainte de ivirea filoxerei câștigul principal al economilor de aici a fost din cultivarea viilor), despre gunoiu, despre cultura pomilor, despre păduchii săngeroși, precum și despre alte ramuri ale economiei populare. Dl Șofariu în predarea prelegerilor sale a dovedit, că posedă profunde cunoștințe economice și poartă mare interes pentru dezvoltarea economică a poporului din care face parte.

Poporenii, cari cu interesare și mare bucurie au luat parte la prelegeri, au și primit multe învățături frumoase, de cari cu mare dobândă se vor folosi în viață pe terenul economic.

Pentru aranjarea acestor prelegeri atât de folositoare poporului econom, în numele economilor din Grebenaț exprim cea mai adâncă mulțumită asociațiunii economice a comitatului Timiș, carea cu stimă este rugată și în viitor a continua cu aranjarea acestor prelegeri folositoare. Primească și domnul prelegător cele mai sincere mulțumite pentru zelul arătat cu ocaziunea propunerilor.

Economul cărturar.

superiori, cari cu privirile atîntite asupra lui și cu mâinile la chipiu îl salutau militărește, până-ce-l perdură din vedere.

Impăratul întorcându-se cătră marii-duce și toți șefii superiori le rosti:

— De 'mi-ar fi armata mea pe jumătate, însă numai cu viteji, ca cei din compania căpitanului, aș cuceri o lume.

Și arătă cu mână cătră Indii...

În una din capitalele Europei, la fiecare întâiu Ianuarie un bătrân, îmbrăcat militărește se duce la ambasadă. Ambasadorul, atasații militari și toți cei de față, la intrarea lui se scoală în picioare, militarii drepti, cu mâna la chipiu și respectuoși salută pe unul din acei viteji ai neamului nostru, pe care istoria îi uită și generalii ruși îi neagă.

(*Noua Revistă Română*).

Vasile Cosmovici.

SFATURI.

10 porunci pentru îngrijirea vitelor.

1. Nutrește vitele regulat în fiecare zi și cât se poate de potrivit. Nu le da odată prea mult ca să-și încarce stomachul prea tare, ear' de altă-dată să rămână flămânde.

2. Adapă-le totdeauna cu apă limpede și stîmpărată, ear' nu cu de cea turbure sau prea rece, care ușor le poate pricinui anumite boale.

3. Hrănește vitele totdeauna cu nutreț bun și gustos, ear' nu cu de cel rău sau muced, căci din aceste ușor se pot bolnăvi.

4. Nutrețul muced sau altcum stricat, produce cufoare (urdinare), slăbire și alte neajunsuri.

5. Nu lăsa vitele să bea din muștul gunoiului, căci acela le bolnăvește.

6. Nu trece vitele dintr'odată dela un nutreț la altul, ci pe încetul și treptat ca să nu se bolnăvească.

7. Vitelor mai tinere dă-le în fiecare seară ceva grăunțe, ca să se întărească.

8. Nu lăsa vitele să zacă în grajd fără așternut, căci de umezeală prea multă ușor se pot răci.

9. Grijește ca grajdul să aibă măcar o fereastră de sticlă, pe care se poată intra lumina de lipsă pentru vite în acela.

10. Curăță în fiecare zi regulat vitele cu țesala și peria.

Lăsați taurii să facă mișcările de lipsă.

O mare greșală fac economii aceia cari țin tauri și nu le îngăduie mișcarea de lipsă peste zi. Fiind împedecați dela mișcare, ei se moleșesc și în curînd își perd puterea de gonit. Dacă se țin tot în grajd și se nutresc bine, când es la largul sînt răsfățați și dau năvală asupra oamenilor și se învață cu nărav de împung.

Aceste scăderi se pot împedeca numai astfel, dacă lăsăm taurii ca să petreacă pe afară în fiecare zi câte două ore. Taurii mai blânzi se pot folosi din când în când și la jug, nici-decum însă la poveri prea grele.

Știri economice.

Premiile Reuniunii economice din Orăștie. Harnica Reuniune economică din Orăștie — acum de curînd înființată — pentru-ca să îndemne și să spriginească tot mai mult lucrările economice, a făcut și va împărți următoarele premii:

1. Două premii de 10 coroane în aur pentru acei membri ai Reuniunii, cari vor dovedi că au pus de nou în primăvara de față cel puțin 50 do' altoi în grădinile lor.

2. Un premiu de 10 coroane în aur, pentru acea școală de pomi, respective pentru acel membru al Reuniunii, care va dovedi mai mult spor în primăvara aceasta în asemenea școală.

3. Cinci premii de câte 20 coroane pentru acei membri ai Reuniunii, — de

aproape sau de departe, — cari vor dovedi că și-au cumpărat în anul acesta câte o vițelușe de prăsilă de soiu curat. Pinzgau sau Bern.

Întrebare: Cine știe ceva leac pentru stîrpirea *negeilor* la oameni ori la vite, este rugat să ne împărtășească, ca să publicăm în foaie.

O nouă bancă românească. Treisprezece fruntași din Porumbac, Ucea, Săcădate și Tălmăcel (preoți, învățători, notari comunali și proprietari) au hotărît să înființeze în *Porumbacul-inferior* (comitatul Făgărașului) o *casă de economii* societate pe acții, cu capital de fundare în sumă de 20.000 coroane, împărțit în 200 acții de câte 100 cor., sunătoare la nume. Scopul acestui nou institut de bani este »a desvolta spiritul de economie în toate clasele societății prin primire de depuneri spre fructificare și prin deschiderea de credite solide, a înlesni ori-ce lucrare onestă pe terenul agriculturii, industriei, comerțului și altor afaceri de economie«. Firma societății e »*Porumbăceana, casă de economii societate pe acții în Porumbacul-inferior*«. Timpul pentru subscrierea acțiilor e fixat până la 31 Maiu 1900, avînd a se plăti la subscriere 10% din valoarea nominală și după fiecare acție subscrisă câte 2 coroane spese de fundare; 20% din valoarea nominală sînt a se plăti după adunarea generală constituantă, ear' restul în 7 rate, al căror termen durează până la 1 Ianuarie 1904. Toate plătirile, împreună cu prospectul și coala de subscriere au să se trimită până a termenul de 31 Maiu 1900, la adresa învățătorului *Dimitrie Bulicrea* în Porumbacul-inferior (Alsó-Porumbak), luând subscriitorii prospectului responsabilitate solidară pentru ori-ce plătire ce ar incurge la dînsul.

O coală de subscriere se află depusă și la redacțiunea »*Foii Poporului*« undecei interesați pot lua informațiuni mai detaliate.

Aducerea vitelor din România. Guvernul austriac a lăsat aducerea vitelor mici din România. Vitele vor trebui să fie însoțite de o adeverință de sănătate.

Starea sîmănăturilor. După înștiințările (rapoartale) oficioase starea sîmănăturilor în luna Februarie a fost următoarea:

În urma vremii călduroase în multe părți agricultorii au arat și au sîmănat de primăvară — mai ales în ținuturile din dreapta Dunărei și în părțile apusene ale țerei. În unele locuri au început și desgroparea viilor și lucrul prin grădini, — așa încât lucrările de primăvară sînt binisor începute. Frigul ce s'a lăsat în zilele din urmă a împedecat lucrările aceste. Norocul este că odată cu frigul a căzut și neauă, căci altfel sîmănăturile ar fi tînjit binisor. Unde nu este neauă se și tem agricultorii pentru soartea sîmănăturilor.

Peste tot starea sîmănăturilor în întreagă țeara e mulțumitoare. Mai bune se arată în Ardeal și între Tisa și Murăș.

Grăul și sîcara de toamnă e destul de bună. Rapița a cam pierit din pricina schimbărilor dese de vreme. Nutreț în unele părți este cam puțin. Viile au cam tînjit în urma ploilor! Pomii se arată în bună stare.

CRONICĂ.

Fapte creștinești. În numele comunității bisericesti gr.-cat. din *Sânioșef* (Poiana) comitatul *Bistrița-Năsăud*, scrisul aduc prin aceasta cea mai adâncă mulțumită stimatei doamne *Irina Pop, văduva fostului domn notar cercual în loc Matteiu Pop*, care spre scopul edificării unei biserici noue în această parohie a făcut următoarele donațiuni în bani gata:

1. Pentru sine a donat 100 cor.
2. Pentru memoria soțului seu 200 coroane.
3. Pentru memoria fiicelor sale *Catrina și Maria*, moarte ca preotese 100 cor., și în urmă
4. Pentru memoria fiului seu *Leon*, mort ca cleric 100 cor.

În total dară 500 cor. Primească stimata donatoare și pe această cale asigurarea deosebitei noastre mulțumite, stime și recunoștințe. *Sânioșef*, în 5 Martie 1900. *Stefan Buzila*, preot.

— Creștinul adevărat *I. Roth* din *Săcătura* (l. Dej) a donat bisericii gr.-or. de acolo o grădină în mărime de 100 stângini, pe care are să se zidească biserica cea nouă, plănuită a se edifica încă în vara an. cur., apoi tot pentru biserica de acolo a cumpărat un clopot cu 300 coroane. Nobila faptă merită a fi laudată.

Fundațiunea Gozsdu. Din 1 până 5 Martie au durat în Budapesta ședințele reprezentanței fundațiunei Gozsdu, prezidate pe înalt Preasfinția Sa Metropolitul *Ioan Meșianu*, și participând la ele membrii naturali episcopii *N. Popea* și *I. Goldiș* și membrii aleși *Dr. I. Gall*, *I. cav. Pușcariu*, *Georgiu Serb*, *P. Cosma* și *D. Poynar*. Din rațiociniile pe anul 1899 s'a constatat, că averea fundațiunei a crescut până la suma de 3,593.435 cor. și 64 bani. În firul acestor ședințe s'a hotărât a se face pregătirile de lipsă pentru clădirea unui nou palat al fundațiunei în Budapesta.

Hirotonire. Înalt Peasfinția Sa dl. arhiepiscop și metropolit *Ioan Meșianu*, a hirotonit alaltăieri dimineață în capela arhiepiscopicească, pe clericul absolut *Traian V. Motora*, ales paroh în *Gerneșig*, tractul protopresbiteral al *Murêș-Oșorheiului*, întru diacon.

Foc mare în Paris. Ziua de 8 Martie a fost pentru capitala Franciei zi de mare nenorocire. S'a repetat catastrofa de an-terț când cu arderea *Bazarului*. Primul teatru așa numit *Théâtre Français* a fost total distrus de un foc teribil, care a luat și victime de vieți omenești. Puțin după 12 ore din zi a izbucnit foc în garderoba teatrului și s'a răspândit cu atâta precipitare, încât foarte puține din prețioasele obiecte de artă au putut fi mântuite. Actrițele *Dudley* și *Henriot* au fost surprinse de incendiu pe bină, unde voiau să facă probă pentru reprezentația de după amezai. *Dudley* a fost scoasă, leșinată, de un pompier, dar' d-șoara *Henriot*, cea mai frumoasă actriță a teatrului, n'a mai avut timp să scape. Numai cadavrul carbonizat i-a fost scos din ruinele edificiului. Mulți au scăpat arsurilor grave. Pe la 4^{1/2} ore s'au prăbușit cu sgomot înfierător portalele, cărora în curând le-au urmat și celelalte părți ale edificiului.

Nenorocire în nenorocire a fost, că focul n'a izbucnit cu jumătate de oră mai târziu, când avea să se înceapă reprezentația.

Se crede că focul s'a escat din schintele curentului electric al cuptoarelor de încălzit.

Horia și Cloșca. Revista populară »*Albina*« din București în nr. dela 27 Februarie v. dă portretele martirilor *Horia și Cloșca* împreună cu un articol explicativ asupra însemnătății acestor portrete. Aceasta din prilejul zilei de 28 Februarie, în care înainte cu 115 ani au fost frânți pe roată în piața din Alba-Iulia.

Petrecere în folosul bisericii a făcut învățătorul *Pompiliu Luca* din *Criș* cu școlarii sei, în 9 Ianuarie, l a care au luat parte toți oamenii mai de frunte din comună. Mult au plăcut oamenilor noștri frumoasele cântări și declamări rostite de copilașii lor. S'au și adunat pe seama bisericii vre-o 22 coroane, la care s'au mai adaus cele 18 coroane încassate dela părinții ce-și trag copiii dela școală și cu aceste 40 coroane s'a făcut începutul unui fond bisericesc. Fie într'un cias bun acest mic început!

Neînțelegere regretabilă s'a ivit între bunii noștri Români din *Ponorel*, tractul protop. al *Câmpenilor*. Causa este, că nu se pot înțelege unde se pună nou edificând biserica. Unii ar voi a o pune în locul celei vechi, alții stau morțiș să se edifice lângă școală, pe un loc nou. Nici unii, nici alții nu vor să cedeze. Cercat-a protopresbiterul *Romul Furdui*, în 4 l. c. să-i aducă la o înțelegere, dar' n'a isbutit. Și neînțelegerea nu-i bună; două petri tari nu fac făină; ori o parte, ori alta, trebuie să cedeze, că dacă nu — atunci desbinarea-i gata. Și urmarea? Năcaz, ură, mânia și sărăcie. Ar fi de dorit ca cei chemați să vadă a mulcomi numai decât poporul, a-l împăca.

Ne mai pomenit! Ca tocmai episcopii bisericii să fie împotriva înmulțirii cântăreților bisericești, n'ar fi crezut poate nimenea. Și eată-i așa:

Cantorul *Grigore Gonza* din *Bratfalău*, comit. *Clujului*, s'a pus și a învățat pe câțiva tineri și pe fetițele sale să cânte în biserică dimpreună cu el. Aceasta a făcut-o deoparte că e mult mai frumoasă cântarea, când mai mulți o cântă împreună, ear' de altă parte ca să se deprindă tineretul în sfintele cântări ale maicei noastre biserici. Și au cântat foarte frumos în sfânta biserică spre bucuria poporului. Dar' s'au aflat patru sfătoși, chiar episcopii bisericești, cari nelăsându-i inima să facă o faptă mai bună, au oprit pe cantorul de a mai învăța tineretul și de a mai cânta cu ei în biserică. Nu se plătește să mai spunem numele acelor curatori cinstiți, dar' atâta putem spune, că una ca asta nu s'a mai pomenit, ca tocmai fețele bisericești să fie împotriva cântărilor celor sfinte. Pe alte sate cântă tot poporul de 'ți-e mai mare dragul. Așa ar trebui se fie pe tot locul. Și credem că on. părinte preotul *Bratfalăului* va băga minte în capul episcopilor, să nu se pună împotriva cântărilor bisericești.

Producțiile unui cor. Corul vocal bis. din Iertof în seara de 20 Februarie st. v. a aranjat un frumos concert împreună cu teatru, în sala școlaii din loc.

Cântările din program au fost executate foarte bine, sub conducerea dirigentului *V. Novăcescu*, îndeosebi »*Hora nouă*« la dorințele publicului a fost repetată între aplause furtunoase.

După concert a urmat teatru. S'a predat »*Sărăcie lucie*«, comedie într'un act de *I. Vulcan*. A fost predată cu izbândă neașteptată dela niște plugari. Îndeosebi *I. Banu* ca »*Veselina*« fata lui *Iernilă* a stors admirațiunea publicului auzitor. Culmea hazului însă l-a produs *I. Murgu*, reprezentând pe »*Viligă*«, nebunul satului, prin umorul seu natu-

ral, și *V. Novăcescu* ca »*Sanda*«, Țigancă vrăjitoare.

Sfirșindu-se teatrul a urmat dansul. În pauză s'a jucat mândrul joc național »*Călușorul*« și »*Bătuta*« de cătră coriști. Era minunat. Laudă lor și bravului vătav *I. Murgu*.

— Acest cor voc. bis. din Iertof în 22 Ianuarie v. a. c. a aranjat un alt concert împreună cu teatru, care asemenea a reușit foarte bine.

Ear' în 13 Febr. a. c. v. a fost învitat corul Iertofenilor din partea mai multor locuitori frunțași din *Rățișor*, unde a aranjat un concert împreună cu teatru, în spațioasa sală a școlaii de acolo.

Acest concert încă a avut un succes strălucit.

Nu pot trece cu vederea a nu spune că *Iosif Vranianțu*, din *Rățișor*, acest brav și dibaciu tiner, a avut partea cea mai mare întru aranjarea acestui concert. Laudă și recunoștință lui.

Corul vocal bisericesc din Iertof a făcut trei pași înainte în decursul frumosului și plăcutului *Carneval*, și acest progres e de a se atribui înțeleptei conduceri a noului președinte a corului *Ioan Savu*, notar pensionat. Laudă și onoare lui. **Ab.**

Meseriașii din Făgăraș au aranjat *Duminea* trecută o frumoasă petrecere de prinderea postului, în sala cea mare dela hotel »*Lauritsch*«, din al cărei venit curat au hotărât să pună basă unei societăți de lectură. Petrecerea a reușit bine și a dat și venit frumos. S'au jucat numai jocuri naționale, »deși unii străini au cerut să jucăm și csárdășul, dar' asta să o facă alții, dar' noi nu«, — scrie corespondentul meseriaș.

Pintenii regelui Mateiu. Zilele trecute s'au vândut în Londra, pentru suma de 2700 lire sterl. (circa 62.500 coroane) o păreche de pinteni despre cari se susține a fi fost ai regelui *Mateiu Corvinul de Hunyad* (domnit 1458—1490). Pintenii au niște plăci de argint, ear' marginile din afară sunt aurite. Sunt lucrați de un italian și datează dela sfirșitul veacului al XV-lea.

Societatea meseriașilor români din Hațeg a aranjat la 3 Martie a. c. o petrecere în hotelul »*Mielul de aur*«, din al cărei venit curat jumătate a fost menit pentru procurarea unui prapor la biserica gr.-ort. din loc.

Această societate — ce își trage vieața de peste un secol — a avut și are astfel de bărbați ca membri, cari totdeauna au nisuit ca meseriașul român să se înmulțească și să se perfecționeze. Știut e că măestrăia este isvorul cel nesecat de avere al omului. De aci dar' vedem că toți măestrii harnici, cu conștiință de munca lor, sunt înaintați în cele materiale și cu acestea în societatea omenească. Industria și comerțul mână în mână ridică și înalță țeri și popoare.

Seara de 3 Martie a. c. a fost o seară de bucurie și de veselie. Sala a fost foarte frumos împodobită. Petrecerea s'a început cu *Hățegana*, urmând un bogat program cu piese românești.

Petrecerea a fost foarte animată, veselă și românească și a durat în ordinea esemplară până dimineața în răsăritul soarelui, când apoi am dus cu noi cele mai dulci suvenir.

Petrecerea a reușit splendid, având și un rezultat material foarte frumos.

Nu pot a retăce durerea și cu regret trebuie să declar, că inteligența noastră și mai puțin familiile respective, afară de 1—2 nici de astă-dată nu au luat parte la petrecere. **Verităș.**

O dare de seamă — întârziată. Din jurul *Cuciulatei* sîntem rugați a publica următoarele:

»Dle *Chiorniță* și dle *Cantor*, ce este cauza de întârziată cu darea de seamă dela Anul-Nou? Vă rugăm a vă da seamă! Mai mulți contribuenți«.

Inceputuri bune. *Creștinii din Sămbăta-de-jos*: Vasile Mușat, Nicolau Moisin, Sebastian Stan, George Șuteu, Ioan Achim, Ioan Gavrilă și George Măndrea, au dat fiecare câte 2 coroane în anul trecut, pe care s'au cumpărat luminări cari s'au vîndut în biserică și până azi s'a adunat și depus la »Furnica« în Făgăraș suma de 62 coroane, cari bani s'au pus ca basă pentru crearea unei fundațiuni, din care cu timpul se va plăti leafa învățătorului școlii gr.-or. de acolo.

Ne bucurăm de asemenea începuturi.

„Călușerul“ în Viena. Cu ocazia petrecerii de bal a voluntarilor dela regimentul de infanterie nr. 64, care a fost în noaptea din 9 Martie la hotelul Tivoi din Viena, s'a invitat din partea voluntarilor și din a domnilor oficeri să se joace un joc român, care a și fost jucat de 13 flăcăi, care au fost îmbrăcați toți în costum național românesc și cu brăuri tricolore. Jocul a fost încă repetat. Mulțimea s'a uitat cu mare haz odată vîzînd costum românesc și odată vîzînd joc, care nici nu s'a vîzut nici-odată la Viena. Între voinicii Români au jucat: Sergentul I. Căroiu; soldații: Nicolae Oltean, Antonie Roșu, P. Itu, Ioan Bințian, Ioan Șelariu, Ioan Sibișan, I. Stroia, N. Hulea, P. Pasti, V. Tîrlea, I. Tîrța, I. Iancu. Cu toate aceste ne pare bine și sîntem mulțumiți, că ne lasă domnii oficeri de ne mai aducem aminte de lucrurile române naționale.

Cassă furată. Făptuitori până acum neconoscuți au furat cassa regimentului nr. 2 de infanterie staționat în Sibiu. În cassă erau 3700 coroane bani gata și un libel despre 600 fl. depuși la Spar-kassa.

Din pomelnicul defraudărilor. Săptămîna trecută gazetele ungurești vestiau sinuciderea lui Francisc Eliássy, prim-comptabilul băncii »Egri Kereskedelmi és Hitelintézet« din Agria. Acum s'a constatat că Eliássy a defraudat 2—300.000 de fl. din banii băncii.

O grădină întreagă dusă din Berlin în Paris. Germanii berlinezi au o idee originală pentru espoziția cea mare din Paris. Ei aranjează în Berlin o grădină întreagă cu toate cele trebuincioase pe ea, strălucit aranjată și împodobită, și așa întreagă se o ducă la Paris să o pună pe locul Germaniei în espoziție. Grădina va fi una dintre vederile cele mai plăcute, și ca istorie, originală. Și când mîndrii Germani vor sta pe cărările grădinei, deși aflîndu-se în Paris, vor pute spune cu mîndrie: noi stăm aici pe pămînt german! Sînt angajați mulți grădinari cari merg cu grădina din Berlin la Paris și o îngrijesc în tot drumul și în tot timpul. Un atare grădinar pleacă în acest scop și din Orăștie la Berlin.

Curs de pomărit în Budapesta. Dela ministerul de agricultură este scris concurs pentru 12 ajutoare de susținere la *cursul de pomărit*, ce se va ține în Budapesta dela 30 Aprilie până la 5 Maiu a. c. Aceste 12 ajutoare sînt destinate exclusiv pentru preoți și constau din paușal de 6 cor. la zi pe timpul duratei cursului și 32 cor. spese de călătorie. Petițiunile pentru obținerea ajutorului, în cari este a se indica locuința

(comitatul și comuna), etatea, cunoștința de limbi a petentului și împrejurarea, că ținutul e acomodat ori nu pentru pomicultură, sînt a se înainta la ministerul de agricultură, provăzute cu timbru de 50 cruceri, până cel mult la 1 Aprilie st. n. Preoții cari au mai participat la asemenea cursuri, sînt eschiși dela concurs.

Traian V. Matora, ales paroch în *Gernesig*, tractul protopresbiteral al Murăș-Oșorheiului, a donat pentru fondul de dispoziție al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« suma de 10 cor.

Arta bisericească la espoziția din Paris. Ministerul de culte al României va trimite la espoziția din Paris, drept obiect de artă bisericească modernă, un epitaf reprezentînd plîngerea Maicei Domnului în momentul când Isus Christos avea să fie așezat în mormînt, avînd lângă ea pe Iosif și Nicodim. Epitaful a costat 20.000 de lei și e lucrat în fir și mătășă pe o lungime de 2 $\frac{1}{2}$ metri și 2 metri înălțime. Fiînd prezentat Reginei, M. Sa și-a exprimat dorința, ca epitaful să fie espus la Ateneu, pentru-ca și publicul român să aibă prilej a vedea și admira acest obiect de artă. Pentru intrare publicul va solvi o taxă de 50 bani în folosul policlinicii Elisabeta.

Petreceri în favorul de bibliotecii populare. În *Aghires*. În 24 Febr. a. c. s'a ținut o petrecere poporală în comuna Aghires, comitatul Cojocnei, în favorul înființării unei bibliotecii populare. Și har Domnului, eată cum am reușit cu petrecerea: Nu vreau să ne lăudăm, fără știu că s'au încassat 78 de coroane și 30 bani; care bani i-s'au dat curatorului primar spre a procura cărțile de lipsă pentru bibliotecă. Vrednicia este a dlui preot Ioan Mihalea și a învățătorului Ioan Pop Dezmireanul, care au pășit cu sfatul și cu fapta.

Simion Mocan, curator.

Fata Sultanului. Se telegrafează dela Constantinopol, că *Nadidje*, fata Sultanului, a fugit în *Europa*, însoțită fiînd de renumita poetă turcă *Hanum Nigjar* și de sora lui *Hamed Riza*. Pe Sultanul l'a atins foarte dureros dispariția fetei sale și se zice că de atunci e foarte deprimat și nemîngăiat.

Evrei în România. După ultima numărare populațiunea totală a *Bucureștilor* se urcă la cifra de 286.001 locuitori. Din acestia 185.697 sînt Români, 53.056 sînt supuși străini și 43.318 sînt *Evrei*. După-cum se vede, nrul *Evreilor* din capitală e deopotrivă cu numărul *Evreilor* din întreagă Franța.

Dare de seamă și mulțumită publică. În biserică gr.-cat. din Grind până acum serviau în loc de strane cantonale, numai niște simple lăviți, cari nu erau corăspunzătoare nici barem pentru ținerea cărților bisericești, necum pentru alte cele.

Simțindu-se lipsa aceasta din zi în zi tot mai tare — de oare-ce cântăreții dela această biserică — har Domnului — s'au înmulțit — credincioșii în persoane: dlui Georgiu Mihacia, comisar de drum și Iosif Stoica, curator primar au binevoit a înlocui aceste strane necorăspunzătoare, cu alte două noue în preț de peste 60 coroane. Aceste strane drăgălașe, au fost lucrate în așa gust frumos, de mîna tînerului măiestru măsar Augustin Stoica, fraatele lui Iosif Stoica.

Alt credincios în persoana lui Teodor Popa, econom, a cumpărat pe seama sfintei biserici un rînd de ornate negre bisericești, în preț de 70 coroane.

Pentru aceste fapte generoase, comuna bisericească — prin subscrisul —

și exprimă și pe această cale mulțumita și recunoștința sa, rugînd pe prea bunul Dumnezeu, ca să le primească binefacerea să le lungească firul vieții cu bine și cu sănătate întru mulți și fericiți ani, spre a mai face atari fapte întru cinstea și mărirea lui Dumnezeu.

Dee Dumnezeu, ca exemplele acestea, să le imiteze și alți creștini.

Doamne binecuvîntă și sfințește pe cei-ce iubesc podoaba casei Tale și spre acest scop jertfesc din avutul lor.

Grind, la 21 Februarie 1900.

Teodor Trombițaș,
cantor și inv. român.

POSTA REDACȚIEI

Abonentului nr. 1099. Cafea demaltă, a lui Kneip, afli în ori-ce oraș în prăvălie. — Despre osul mort la vacă întrebă pe veterinarul (doctorul de vite).

Abonentului nr. 4702. Noi credem că sentința dela Curie va rămîne în valoare. Ce spune avocatul d-voastre?

St. B. în S. Mih. Nu știm să fi primit dela d-ta ce ne scrii. Poate le-ai trimis la altă foaie.

I. P. în Sind, I. Cr. în S. m., P. D. în Bania, P. Seb. în Sas-Sebeș, Gr. B. a l. Toder în Fărăgău. Poesiile trimise parte sînt slabe, parte scrise de prin călindare etc. Nu se pot publica.

Nicolae Suciu, neguștor în G. Hărtiile trebuie păstrate bine, ca aducere aminte dela moși-strămoși. Alt preț nu au, decât acela al aducerii aminte și — doară — la un cas de proces, ca să adeveriți că aieva sînteți urmași ai nobililor numiți în acele scrisori vechi. Noi vi-le retrimitem.

I. M. în Mihail. Studiul despre viața publică, dar' nu putem începe până nu-l avem tot. Trimite deci restul, că acum e timpul.

D. C. în Sărădate. Nu avem obiceiul a spune numele corespondenților nostri; dacă cumva n'ar fi drepte, rugăm a le rectifica. Altcum în notița publicată nu este vătămare.

Achim Micu Vioreanu în Soceni. »Foaia Poporului« o poți abona până la finea anului cu prețul de 3 coroane.

Pentru boala ce spui, trebuie să mergi la un medic care să caute cu deamănuntul pricina ei. Altcum trebuie să știi că numai dintr'odată rar se nimerește leacul cel potrivit; trebuie să mergi la medic în câteva rînduri și să faci după cum te-a învăța el.

Ilie Cleja în Bărsana. Baladele sînt frumoase și le vom publica. — Mulțumitele noastre! Librărie îți recomandăm: Librăria Sfetea, Bu curești (Piața Sfântului George).

»*Craiul munților*«, (Bucium), preaslabă și în unele părți naivă. Ne pare rău, dar' nu o putem publica.

V. G. în Moșn. Ziua Învierii e din »Patimele Domnului«, care se află tipărită deja. — Din altele mai publicăm.

Un poporean în S. Mihailu. Dacă episcopul I. Ioan Pinteș a coperit școala și a adus-o în rînd, e vrednic de laudă și eată și laudăm aici.

I. R., com. în Vic. T. Din glume etc. vom publica. Rugăm și de cele ce ai, numai să nu fie scrise din cărți tipărite.

N. I. M. în Făgăraș. Până vom publica și noi, adresați-vă la dl Arseniu Vlaicu, directorul școlii comerciale în Brașov.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltoș. Proprietar: Pentru »Tipografia« societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Andreiu Baltoș

Pentru domnii economi!!

—*—
Cunoscuta firmă
Andrieu Rieger,

în Sibiu,

construiază pentru sămănăturile de primăvară, cele mai bune, mai ieftine și mai practice instrumente economice, precum:

pluguri schimbătoare

(original și patent Rieger),

mașini de sămănat porumb și napi
(cu 2, 3 și 5 rînduri),

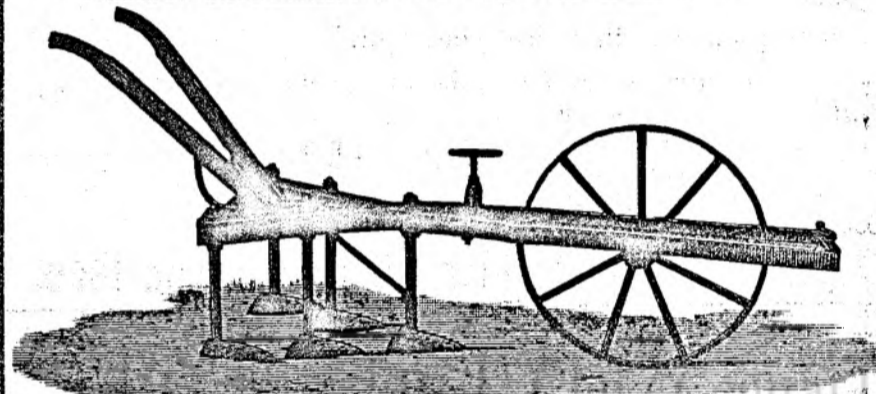
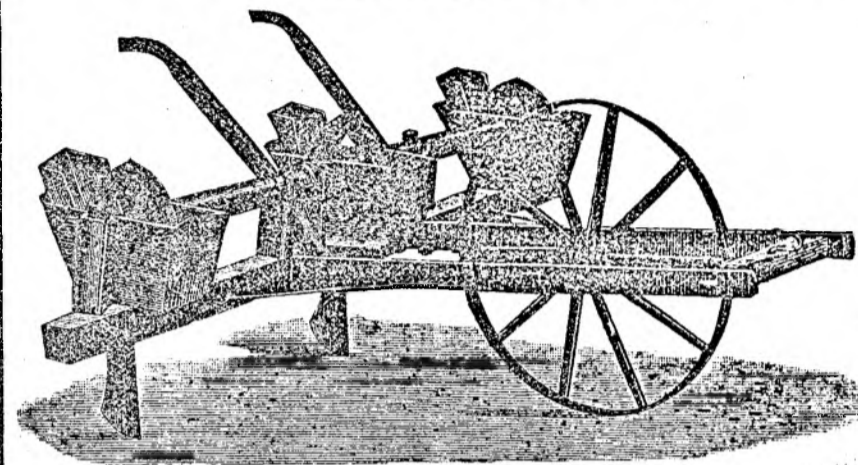
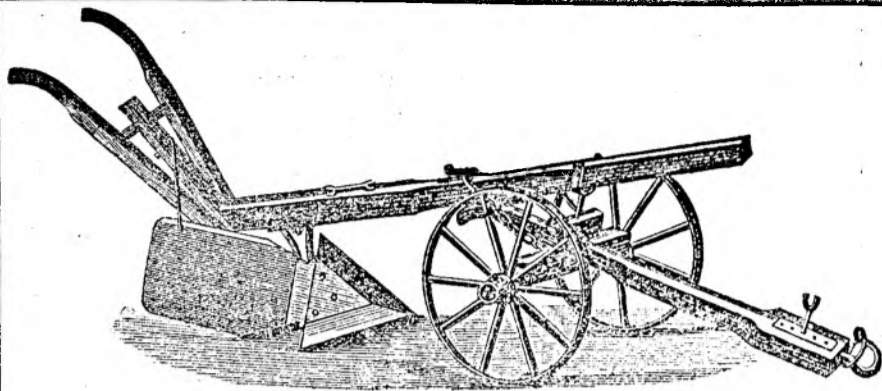
mașini de săpat și prășit porumbul
(cu 3 și 5 sape).

Observare! Plugurile schimbătoare sînt introduse aici în țeară de susnumitul constructor și astăzi pretutindena sînt puse în practică cu cel mai bun succes.

Mașinile de sămănat și săpat porumbul au aflat până astăzi recunoștința cu deosebire în părțile răsăritene ale Transilvaniei, unde mai ales sînt introduse.

De aceea onorațiilor domni p. t. economi li-se atrage atențiunea asupra acestor mașini, mai ales din motivul, că prin ele se cruță mult timp și o mulțime de lucrători.

[12] 3-8

CAMPHOR-EIS

(de Chesebrough, Manufacturing Co., in New-York).

Medicament probat de casă în contra roșetei la față, la mîni și în contra gădiliturei uscate Prețul unei doze 80 bani (40 cr.)

— Expedare zilnică cu posta. —

Deposit: În apoteca lui CAROL MÜLLER în SIBIU, Piața mare nr. 10, în palatul Br. Brukenthal. [58] 15-20

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrieu bar. de Șaguna

și
Alexandru Sterea Șulțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sînt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 50 bani.

Librăria „Tipografiei”,
Sibiu. soc. pe acțiuni.

✠ Cu preț redus! ✠

Se află de vînzare la „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu

Școalele din Blaj.

Studiu istoric

de

Nicolae Branzeu,

profesor la liceul „I. C. Brătianu” în Pitești.

Prețul redus dela 2 cor. la 1 cor.

✠ Pentru porto postal încă 10 bani mai mult.

Legea veterinară

atât de mult folositoare tuturor economilor și tuturor primăriilor comunale — a eșit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și îmbogățită. »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului« a îngrijit ca atât limba cât și forma cărței acesteia să fie cât se poate de potrivită, pentru-ca poporul să poată pe deplin înțelege sfaturile și îndrumările ce 'i-se dau cu privire la: pasapoarte, tîrguri de vite, boale lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Cartea se numește:

Învătătorul Munteanu

împărtășește economilor sei cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ

(Lecuirea vitelor)

și

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)

stînd cu dînșii la sfat în serile lungi de iarnă.

De

Tormay Béla.

Ediția II. revizuită — 152 pagini mari.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate cumpăra dela

„Tipografia”,
societate pe acțiuni în Sibiu.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut:

„Călimdarul Poporului”

pe anul 1900.

Prețul 40 bani + 10 bani porto.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în
 librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni,
 Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC
 IN
 ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 2 coroane.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 80 bani.

Pentru porto postal 10 bani mai mult.

La librăria „Tipografia”, soc. pe acțiuni
 în Sibiu se vând:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi

asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuiesc date copiilor bolnavi și sănătoși.

Prețul 2 coroane.

Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiți.

Testamentul meu și Conferențe publice.

Prețul 3 coroane.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu
 se află de vânzare opul premiat și publicat de
 „Asociațiunea transilvană pentru literatura ro-
 mână și cultura poporului român”

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cu-
 prinzând cele mai frumoase povești și la urmă
 o însemnare a provincialismelor, costă numai
 1 cor. plus 20 fil. porto.

Cassa de păstrare (reuniune) în Seliște.

Convocare.

P. t. membrii „Cassei de păstrare (reuniune) din Seliște” se
 convoacă la ședința

adunării generale ordinare,

conform §-lui 15 din statutele reuniunii pe Joi, în 9/22 Martie a. c., la 2 ore
 p. m., în sala cea mare a școlii române gr.-or. din Seliște, pe lângă următorul:

Program:

1. Raportul general al direcțiunii și propunerile acesteia.
2. Raportul consiliului de inspecțiune.
3. Satorirea bilanțului cu 31 Decembrie 1899.
4. Alegerea vicepreședintelui.
5. Alegerea consiliului de inspecțiune conform §-lui 20.
6. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai consi-
 liului de inspecțiune.
7. Eventuale propuneri în cadrul statulelor.

Din ședința direcțiunii „Cassei de păstrare (reuniune) în Seliște”, ținută
 la 5 Martie 1900.

[97] 1-1

Direcțiunea.

Bilanțul general pe al XVI-lea an de gestiune 1899.

Contul bilanțului.

Active		Pasive	
cor.	fil.	cor.	fil.
Cassa în număr	35608 66	Depunerile membrilor (capital social)	26000 —
Împrumuturi pe oblig. cu caventați	329765 —	Fondul de rezervă	63881 10
Împrumuturi hipotecare	305201 —	Fondul de binefaceri	34438 08
Cambii de bancă	65286 —	Fondul de pensiuine	832 50
Credite de cont-curent	57725 06	Depuneri spre fructificare	717753 98
Efecte publice	84580 —	Împrumuturi pe efecte	37892 —
Mobilier	1350.04	Interese transitorice anticip. pro 1900	7722 44
după amortisare de	185.—	Diverse conturi creditoare	838 92
Realități	1215 04	Profit net pro 1899	18893 48
Diverse conturi debitoare și interese transitoare restante	8951 60		
	20119 54		
	308446 90		308446 90

Contul profitului și perderilor.

Debit		Credit	
cor.	fil.	cor.	fil.
Interese:		Interese:	
pentru depuneri spre fruct.	32096.01	dela împrumuturi pe obligațiuni	
„ fondul de binefaceri	1777.46	cu caventați	28817.78
„ fondul de pensiuine	21.—	dela împrumuturi hipotecare	22490 62
	33894 50	dela cambii de bancă	3919.96
Spese:		dela credite de cont-curent	1824.22
a) salare, marce de prezență și		dela efecte publice	3973.—
remunerațiuni	5298.98	Provisiuni	61025 58
b) imprimare, registre, porto, chirie	1571 98		4319 52
	6870 96		
Contribuțiune:			
directă și 10% după int. la dep.	5551 16		
Amortisare din mobilier	185 —		
Profit net	18893 48		
	65345 10		65345 10

Seliște, în 31 Decembrie 1899.

Dr. Calefariu m. p., Nicolau Hențiu m. p., Dimitrie Roman m. p., C. Hertia m. p.,
 președinte. secretar. casar. comptabil.

Membrii în direcțiune:

Dumitru Vulc m. p. Dumitru Lăpădat m. p. Ioan Comșa m. p.
 Bucur Comșa m. p. Iordachie Roșca m. p.

Subsemnatul consiliu de inspecțiune am examinat bilanțul prezent, precum
 și contul profitului și al perderilor și le-am aflat în deplină consonanță cu
 registrele principale și auxiliare.

Seliște, în 5 Martie 1900.

Mihailă Stoica m. p. M. Ittu m. p. Petru I. Comșa m. p. Dimitrie Roșca m. p.

